

DE STANDAARD.

Vrijdag 20 Juni

Abonnementsprijs per 3 maanden:
Voor Amsterdam f 2.50. - Buiten Amsterdam, franco f 2.90.
Enkele Nummers 5 Cents aan het Bureau.

BUREAU: Warmoesstraat 106, Amsterdam.
Directeur/uitgever J. H. KRUYT.

Advertentiën, van 1 tot 6 regels 90 Cents,
iedere regel daarenboven 15 Cent. Aanvragen of vermelding
van liefdegaven 10 Cents per regel.

BUYTENDIJKENEN.

III.

Ons bleef nog over aan te toonen, dat de groep, die den aftocht blies, tekort schoot in vaderlandsliefde.

Om dit te beoordeelen, heeft men te vragen: wat bewoog deze groep tot verlaten van het vaderland?

En hierover nu kan geen verschil van zienswijze bestaan. De zaak is openbaar.

Als eenige oorzaak toch, als eenige beweegreden, waarom deze fractie den bond opzef, wordt opgegeven: dat de antirevolutionaire Kamerleden niet belust genoeg hen weerstaan, die voor de zekerheid en den goeden naam van het Synodale Staatscreatuur gevaar opleveren.

Dat is al. Iets anders is er niet. Vandaar dat we zoo stellig het door en door kerkistisch karakter van deze fractie deden uitkomen.

Al haar strijd is metterdaad om het Staatscreatuur van Koning Willem I, t. w. het Ned. Herv. kerkgenootschap. Door een puur kerkelijke aangelegenheid laat ze dus haar koers bepalen. Iets wat geheel en al in een ondergeschikt kerkelijk vraagstuk opgaat, is al devonk, die haar toorn deed ontvlammen.

Er is dan ook niet één staatsman, die aan haar zijde staat, of het moest dan Graaf van Lijnden van Sandenburg zijn, maar die dan toch op zijn beurt weer zoo aan alle zijden staat, dat hij er waarschijnlijk voor passen zou, om, onder den heer Ds. Buytendijk als leider, bij de afgedeinsde fractie te worden ingedeeld.

Er is niet één politiek orgaan der pers, dat haar zienswijze verdedigt, of het moest dan het *Haagsche Dagblad* zijn, dat, reeds voor jaren om zijn politieke reputatie gekomen, zich als drenkeling letterlijk aan al wat maar gripbaar is vastklemt.

Sterker nog, er is niet één enkele politieke gedachte of ook maar politieke opinie door deze fractie als eigen beginsel op den voorgrond geschoven. Want wel liet het zich denken, dat b.v. de formeel zeer gewichtige vraag, of men in Delft en Almelo den candidaat der Roomschegezinden had moeten stemmen, tot schenking aanleiding hadde gegeven. Maar dit is zoo niet. Immers juist dit éénige politieke punt ligt weer in geschil tusschen den hoofdman dezer groep, den heer Ds. Buytendijk, en zijn maandkroniekschrijver, den heer Dr. Bronsveld. Het is toch bekend, hoe de heer Ds. Buytendijk op o. i. zeer bedenkelijke wijze zelfs voor een open alliantie met de Roomschegezinden ijvert, terwijl de Utrechtsche Bedienaar des Woords zoo kras doenlijk hietgeen opkomt; hierin Utrecht's verleden althans verloochenend, daar ook volgens de jongste onderzoekingen van Mr. Naber juist te Utrecht reeds in 1010 de Calvinisten met de Papisten tegen de Libertijnen hand in hand gingen ¹⁾.

Kerkistisch is deze groep dus in elk opzicht. Zelfs den politiek bijmaak mist ze. Heel onze staatkunde, al wat in ruimen zin het vaderland aangaat, valt buiten haar beschouwing. Alleen om het Staatscreatuur, dat in de synodale organisatie van Koning Willem I nog altoos onze gereformeerde kerk tyranniseert, beweegt zich de aandoening van haar gemoed en de energie van haar wilskracht.

Niet alleen dus dat deze groep enghartig kerkistisch is, in veel krasser zin nog dan de *Marnianen*, maar bovendien strijdt ze op dit kerkistisch standpunt nog voor een ongeestelijk goed.

Dit dient er bijgevoegd.

Immers op zichzelf liet zich nog denken, dat een vrome groep, die niet uitliep op de straten, maar in de binnenkamer bad, desnoods zelfs het vaderland aan de eere Christi opofferde, —

Vergeet niet, dat onze Koning, de

Heere Jezus Christus, zelf gezegd heeft: »Wie vader of moeder liefheeft boven mij is mijns niet waardig.» Wat voor een kind van zijn vader geldt, geldt dus ook voor het land der vaderen.

Stond dus de zaak zoo, dat deze groep om Koning Jezus weer tot zijn geschondene eere te doen komen, alle andere belangen tijdelijk op zij schoof, ze hadde nog lof.

Maar, helaas, ook hiervan is schijn noch schaduw aanwezig.

Immers, het Staatscreatuur waarvoor deze fractie thans in de bres springt, trad juist op, om de koninklijke eere van Christus in de kerken dezer lande teniet te doen, en niet deze fractie, maar juist de mannen, die zij het felst bestrijdt, staan voor die geschonde eere van Koning Jezus op de bres.

Immers het geschil is niet, dat wij de kerk aan een vreemde willen onderwerpen, maar omgekeerd, dat zij de kerk van Christus willen verhinderen, om van onder een haar vreemde macht uit te komen.

En het zonderling schouwspel wordt alzoo beleefd, dat onder een leider, die den Heere Jezus Christus belijdt, een groep Christenmannen zich op apart gereferd terrein terugtrekt, zoo al niet met het doel, dan toch met den effect, dat zij, die in de kerken dezer landen Koning Jezus weer tot zijn eere willen doen komen, de belijdenis der waarheid weer willen handhaven, en de tucht over het leven der gemeente weer willen herstellen, daarin door hen worden tegengewerkt.

Of is dit te kras gesproken?

Ons dunkt neen.

Bewerking van den volkegeest door de macht van het Woord Gods; evangelisatie op de ruimste schaal; stillen geestelijken arbeid van de Dienaren des Woords; opbeuring en vertroosting der zielen, wil men over en weer, beoogt men van beide zijden, en wordt door voor en tegenstander om strijd bevorderd.

De groep-Buytendijk zal zich wel niet wagen aan de geestelijke hooftzaak, van te waken, dat deze geestelijke bedoelingen meer of uitsluitend aan haar zijde schuilen. Nog nooit is, voor zoover we weten, privilege of monopolie op dat teedere punt door haar gepreleerd. »De zalving die we van den Heilige hebben» wordt niet gestuit door de grenzen der partijen.

Daar zit het dus niet in.

Ook zit het niet, in onze overtuiging dat de kerk een belijdenis moet hebben; want al nemen de heeren aan de overzij in de praktijk bijna negen tiende van hun bekentenis terug, toch aarzelen ze nooit in theorie toe te geven, dat er in een kerk moet zijn een belijdenis.

En al evenmin loopt het geschil over de eenheid der kerken in deze landen, want zoo van hare, als van onze zijde wordt toegestemd, dat de gereformeerde kerken dezer landen een nationaal lichaam behooren uit te maken, en dat evenmin een kerk als een lid op zich zelf mag blijven staan.

Neen, al de vraag in geschil is maar, of die eenheid van onze kerken geestelijk of ongeestelijk zal zijn.

Wij zeggen: geestelijk, en houden dies staande, dat de band der kerken liggen moet in haar Belijdenis van Gods heilig Woord; terwijl zij zich in het harnas zetten voor een staatscreatuur, dat deze geestelijke ineensmelting tegenhoudt, door het aanhouden van een ongeestelijk, puur formeel, de Waarheid Gods beleedigend reglementenstel.

Slechts één diepere quaestie schuilt hier nog achter, waarvan eveneens de tegenstelling duidelijk dient uit te komen.

Het is van algemeene bekendheid, dat in de gereformeerde kerken dezer landen vele duizenden inzitten, die niet zijn; vele andere duizenden, die modern; weer andere duizenden die *groomingek*; en weer andere duizenden die *armintianen*; d. w. z. anti-gereformeerde zijn, — en dat dit mengelmoois met de gereformeerden samen uitmaakt wat men noemt de *volkskerk*.

Dat deze toestand onhoudbaar is, ziet ieder in.

Deze toestand is één doorlopende leugen, die elke Christelijke kerk, en dus ook onze gereformeerde kerk, onteert.

Beiderzijds wenscht men dan ook niets liever, dan om aan dezen onhoudbaren en zondigen toestand een einde te maken, maar over het daartoe te kiezen middel is men oneinig, willende de fractie-Buytendijk heel den vermengden hoop bijeenhouden, om ze, zoo mogelijk, weer te winnen, terwijl men onzerzijds zegt: Winnen willen ook wij ze, maar om ze te kunnen winnen, moet ge eerst uw kerk inkrimpen, door concentratie van kracht haar organisch leven weer sterker maken, en dan dien vermengden hoop weer missionair bewerken.

Op dit geschil zelf gaan we thans niet dieper in.

Genoeg, dat het geschil is aangeduid, en de tweërlei opinie duidelijk is aangewezen; daar nu toch een ieder genoegzaam voelt, dat dit geschil nooit tot bitterheden leiden kan. Ieder sta of valle daarin zijn eigen Heer.

Nu zullen we buitendien nog in een slotartikel de ernstige vraag onderzoeken, of de fractie-Buytendijk ook mischien gewichtige bondgenootschappelijke grieven kan aanvoeren, die haar zonderlinge houding uit anderen hoofde kunnen rechtvaardigen; maar voor wat aangaat haar principieel motief, is dan nu toch zoo duidelijk mogelijk gebleken, dat dit volstrekt buiten alle politiek omgaat, zelfs geen enkel geestelijk bestanddeel bevat, en uitsluitend neerkomt op het pogen, om de ware geestelijke eenheid, die de gereformeerde kerk dezer landen in haar Belijdenis moest hebben, op te offeren aan de ongeestelijke saamsnoering in het Synodale Staatscreatuur van Koning Willem I, dat met de majesteitsrechten van Koning Jezus onverenigbaar is.

Een ander dan een »kerkistisch» belang, in den metterdaad minst aantrekkelijken zin van dit woord, is achter heel dit afdeinen dan ook niet te ontdekken.

En op dien grond nu meenen we gerechtigd te zijn tot de verklaring, dat de houding van deze groep niet vaderlandslievend is.

Nu reeds dertig jaren worstelt het belijdend deel van ons volk, even als het belijdend deel in schier alle landen van Europa, om dan eindelijk toch het hoofd te bieden aan den verderfelijken invloed, die het systema der Franche revolutie, ten onzent in liberalisme en conservatisme vertolkt, sinds den aanvang dezer eeuw op het volk van Nederland heeft uitgeoefend.

Dank zij die tamelijk groote en onverdroten inspanning, is men dan nu eindelijk zoover gekomen, dat de Revolutionairen voelen, hoe ze terrein verliezen, en den dag reeds zagen komen, waarop de teugel van Staat aan hun handen ontglippen zou.

Men weet, en ook de fractie-Buytendijk weet, hoe met het doorzetten van dezen strijd op het spel staat: 1°. of de moderne secteschool ons volk zal blijven vergiftigen; 2°. of onze koloniën aan Atjehneesch wanbeheer, amfioenvergiftiging en demoralisatie door een Europeesche kolonie zullen blijven overgeleverd; 3°. of de eed en het huwelijk heilig en ongeschonden zullen blijven; 4°. of onze aloude vrijheden door decentralisatie terug zullen keeren, dan wel al meer geofferd aan den Moloch van de Staatsalmacht; 5°. of onze belastingen steeds hooger en hooger zullen stijgen; en 6°. last not least, of in ons Staatsbeheer de beginselen van het goddelijk recht zullen terugkeeren, dan wel al meer wijken zullen voor de vernietiging van elk principieel gezag.

En terwijl nu niets minder dan deze hooge belangen voor volk en vaderland op het spel staat, verklaart deze Buytendijkiaansche fractie er wel min of meer schik in te hebben, dat de Libertijnen het op ons gewonnen hebben, enkel en alleen omdat het Staatscreatuur van Willem I dan h. i. minder gevaar loopt.

Dit nu is geen ruimte van hant voor volk en vaderland.

Wie in staat is, om enkel uit kerkistisch motief zoo hoog ernstige nationale belangen prijs te geven, laadt een zware verantwoordelijkheid op zich, en het is, allerminst uit zekere geraaktheid, maar omdat de ernst der tijden er toe noopt, dat we het hooge spel dat de Buytendijkianen met de vaderlandse belangen spelen, onbewimpeld en onverbloemd deden uitkomen.

Atjeh.

Niet ten onrechte heeft Keuchenius bij het Koloniaal debat nogmaals den Kabinet-formeelder van 1874 aansprakelijk gesteld voor de droeve wending in onzen Atjehoorlog.

Heemskerk's Kabinet van 1874, waarin ook Van Lijnden van Sandenburg zat, heeft de erfenisse van Van de Putte zonder bevoegdheid van inventaris aanvaard en daardoor het door Van de Putte bedreven nationaalrecht en nationale kwaad nog verergerd.

Een verering die te schuldiger is, overmits diezelfde heeren in de oppositie het felst tegen Van de Putte waren opgetreden. Ook heeft Keuchenius zeer terecht de verheffing in den adelstand gewraakt van een der mannen, die deze nationale ramp van Atjeh over ons brachten.

Metterdaad over het *ritum originis* van dezen rampzaligen oorlog gleed ook dit Kabinet veel te los heen.

En eindelijk verdient Keuchenius ook daarin lof, dat hij aandrang op voorlichting der natie.

In dat houden van Comité-Generaal steekt zelden heil.

Ook het eerste Comité-Generaal in zake Atjeh was volmaakt overbodig.

Overal elders behandelt men zulke zaken publiek.

Publiek ook daarom, wijl het ondenkbaar is, dat niet niktlet, wat in het hoofd van tachtig gezellige lieden voer.

Slechts twee dingen hadden we anders gewenscht.

Het ware, dunkt ons, beter geweest, indien Keuchenius zulk een ernstig debat, niet als eenzaam strijder, maar de *commun accord* met zijn geestverwanten had opgezet, die hoogstwaarschijnlijk in elk dezer drie punten hem zouden zijn bijgevallen.

En ook, het was zeer jammer, dat Keuchenius, door die ééne phrase over de »vijandige houding» tegenover Engeland, op eens al het effect van zijn degelijke critiek afsmeed, aan het gouvernement gelegenheid tot ontkomen bood, en de Kamer indisponeerde.

We spreken dit uit, allerminst om aanmerking te maken, maar wijl het ons zoo innig leed deed, dat door die ééne phrase ook aan dit Atjehdebat weer de ernst eener heilige *Nemesis* ontgaan is.

Nu toch valt een ieder over die phrase, en over den ernst van Keuchenius, die achter dit alles schuilt, lacht men heen.

Suizenlandsch Overzicht.

Amsterdam, 19 Juni.

Het Transvaalsch gezantschap, behouden te Londen: gekomen, ontvangt er druk bezoek. Dinsdag vond een kort maar vriendschappelijk onderhoud plaats met Lord Derby. Ook was er plan op een bezoek aan Gladstone, die zich echter wegens dringende bezigheden liet verontschuldigen. De consul-generaal van den Oranjerijstaf heeft gisteren het Gezantschap bij zich te gast gehad.

Heden vertrekken de heeren naar Southampton, waar hun een openbare maaltijd zal worden aangeboden.

Wat Soedan betreft heeft Gladstone in het Lagerhuis verklaard, dat het de plicht der regering is om zorgvuldig te onderzoeken, in hoever een tocht naar het Zuiden van Egypte mogelijk zou zijn; daartoe behoort ook de vraag of het aanleggen van een spoorweg van Soekim naar den Nijl doelmatig kan geacht worden. Hij achtte het voorhands niet raadzaam meer te zeggen.

Een Engelsche compagnie van de genie heeft bevel ontvangen zich onmiddellijk naar Soekim te begeven. Volgens telegrammen, die te Cairo zijn aangekomen, heerscht te Louqor groote gisting.

De Duitse *Reichsanzeiger* bevestigt koninklijke besluiten betreffende de benoeming van den Kroonprins tot voorzitter, en van Vorst Bismarck tot overvoorzitter van den Raad van State, benevens de lijst van 71 nieuw benoemde leden, waaronder 42

staats-ambtenaren en officieren, geleerden 6 geestelijken, 10 groot- en grondeigenaren 6 nijveraren.

De IJlandsche aardkundige Th. Thoroddsen heeft in den jongsten herfst gedurende 2 maanden het schierelland Reykjanas op IJsland geheel en al onderzocht. Hij heeft er 300 vuurborgen met ongeveer 700 kraters gevonden; 6 van die bergen hebben stellig uitbarstingen in den historischen tijd gehad; van 4 andere liet zich dat niet met zekerheid zeggen. Op dat schierelland bevinden zich alzoo waarschijnlijk niet minder dan 10 nieuwere vuurborgen, terwijl tot dusver in dat gedeelte van IJsland slechts 3 bekend waren.

Bij het overbrengen eener diervanverzameling van Rostock naar Straalsund is in de nabijheid van Münchhagen een groote leeuwin ontsnapt. In dien omtrek heerscht een niet geringe ontroering. De boeren hebben al haa vee op stal gesmaald. Uit Rostock zijn militairen ontboden, om het bosch, waarin de leeuwin zich moet ophouden, te doorzoeken.

In het rijksarchief te Marburg moet een verzameling van 150 tot dusverre geheel onbekende brieven van koning Gustaaf Adolf van Zweden ontdekt zijn, welke bij S. Hirzel te Leipzig het licht zullen zien.

Officieel is te Berlijn bekend gemaakt, dat de haven op het eiland Sumatra van cholera verdacht zijn verklaard. Dienvolgens zijn gezondheidsmaatregelen genomen ten opzichte van al hetgeen van daar wordt ingevoerd.

Binnenland.

STERDAM, 19 Juni.

teren in de Kamer nog een plaats bij hoofdstuk X door den heer Keuchenius openbaarmaking van het comité-generaal over de De heer Van der Hoeven n onverzwakt bewaard zien chen een beroep op de van de zucht tot bevordering en belang om over de Atjehspreken, zoolang de *Nisero*len staat van diplomatieke onderhandeling zich bevindt. Dat zou vruchteloos napleiten zijn, tijdverlies veroorzaken en gevaarlijk kunnen worden, omdat zoo licht een woord kon ontsnappen, dat door een vijandige partij verkeerd zou kunnen worden uitgelegd.

Geheel sloot zich hierbij de Minister van Binnenlandsche Zaken aan, die tegenover den heer Keuchenius verklaarde, dat het *Bataviaasch Handelsblad* geen regeringsorgaan is; die niet begreep dat de heer Keuchenius bij hoofdstuk X van een quaestie van vertrouwen kon gewagen en die meende, dat het een schuld van eer was het geheim van 't comité-generaal te bewaren, en daarom juist het Atjeh-debat niet kon worden gehouden, want nu reeds had de heer Keuchenius verzekerd, dat het geheim is opgelegd en dat een lid afwezig is geweest, beide zaken welke geheim moesten blijven. Hiertegenover beriep de heer Keuchenius er zich op dat bij hoofdstuk X wel degelijk over de quaestie van vertrouwen mocht worden gesproken, kwam hij op tegen de handige wijze waarop de Minister van Koloniën door de bespreking der *Nisero*quaestie in comité-generaal te verlangen, de Atjeh discussie had verbatnen, hoe de Atjehzaak steeds aan de orde bleef, hoe nadeelig de geheimhouding was, omdat de overrompeling der Regeering met het crediet van 1½ miljoen Maandagmiddag, door Engeland nu als vijandige betekenis tegen dat Rijk kan worden aangemerkt. Hij betreurde de kortzichtigheid der Regeering Hieromtrent, die geleid had tot de onverwachte indiening van het voorstel en vond die een miskenning van de waardigheid en roeping der Kamer.

De heer Van der Hoeven achtte het beneden de waardigheid van een lid de zaak aldus te bespreken. Niemands recht om te spreken was Maandag verkort, maar de Kamer besloot toen tot dadelijke afdoening. Ook de heer Mees kverde het af, dat de heer Keuchenius kon veronderstellen dat Engeland aan het crediet een verkeerde betekenis zou hechten, na hetgeen in de Kamer omtrent het doel was gezegd. Hij zag in dien twijfel geen vaderlandslievende daad.

Zijnerzijds ontkende de heer Keuchenius te willen terugkomen op hetgeen Maandag was besloten. Voor de eer van het land had hij alles veil en waarschijnlijk zou hij Maandag ook voor het crediet hebben gestemd, als duidelijk gebleken was, welke de Atjehpolitiek der Regeering was. Maar hij zag reden, nu de Minister van Binnenl. Zaken in de Atjehpolitiek dezelfde slingeren vertoont als in al zijn regeringsdaeden, de Regeering op dit punt te vertrouwen. Onvaderlandslievend achtte hij het te swijgen over een zaak, waardoor

1) NABER, Calvinist of Libertijneet p. 41 en 52 en Bijlage.

ADVERTENTIE.

Voorspoedig bevallen van een ZOON,
M. SPEELMAN—HOOGEBRUGGE.
Overschie, 16 Juni 1884. (4387)

Door Gods goedheid beviel heden mijne
geliefde Echtgenoot J. E. BIJNEMA,
van een DOCHTER.
Ph. W. U. ESKESE, Pred.
Smilde, 17 Juni 1884. (4405)

Tot onze diepe droefheid nam de
Heere heden onze oudste lieveling,
HINKE, van ons, op den leeftijd van
ruim 9 jaren.
J. IJ. JANSEN.
D. J. HENGST.
Longerhou, 14 Juni 1884. (4381)

Heden ontiep in vrede, na een
kortstondig lijden, in den ouderdom
van bijna 54 jaren, mijn hartelijk ge-
liefte Echtgenoot, de WelEerw. Zeer
Geleerde Heer WILLEM JACOB JO-
RISSSEN, Predikant bij de Herv. Ge-
meente alhier, Ridder der orde van
den Gouden Leeuw van Nassau.
Vrouwe M. A. G. R. JORISSEN,
geb. Baroness van AMERONGEN.
Enige Kennisgeving.
Apeldoorn, 16 Juni 1884. (4391)

Heden overleed tot mijne en mijner
kinderen droefheid, mijn geliefde Echte-
genoot JOHANNA GEERTUIDA
VAN SCHREVEN, in den ouderdom
van 46 jaren.
J. ARENDS.
Amsterdam, 15 Juni 1884. (4384)

Mijne innig geliefde enige zuster
JOHANNA GEERTUIDA VAN
SCHREVEN, echtgenoot van den Heer
J. ARENDS, is heden de eeuwige rust
ingegaan.
Is het sterven haar gewin; wij is
het een onherstelbaar verlies.
G. J. VAN SCHREVEN.
Amsterdam, 15 Juni 1884. (4383)

Na een korte, hevige ongesteldheid
overleed heden, op achttienjarige
leeftijd, onze geliefde Nicht ALBER-
THA ELISABETH VAN GIESSEN,
die gedurende negen jaren aan onze
zorg was toevertrouwd. Haar heengaan
was in vrede.
H. B. BREIJER.
G. BREIJER—dr. Vos.
Arnhem, 16 Juni '84. (4396)

Met deze betuigen wij onzen hartelijken
dank, aan allen die deelneming betoon-
den bij het overlijden van onzen geliefden
Vader.
Mede uit aller naam,
G. J. JANSEN.
Hien, 17 Juni '84. (4398)

Voor de vele bewijzen van deelneming,
ontvangen bij het smartelijk verlies dat
ons getroffen heeft, zeggen wij ook uit
naam onzer kinderen en behuudkinderen
onzen hartelijken dank.
W. VAN LOON,
en Echtgenoot.
Apeldoorn, 18 Juni 1884. (4390)

Voor de vele bewijzen van deelneming,
ondervonden bij het overlijden van onze
geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder,
betuigen wij onzen hartelijken dank.
H. DE VRIES.
Nigtevecht, 16 Juni 1884. (4404)

't Adres van M. OZINGA Dz.
is van nu af:
Quellijnstraat 41,
AMSTERDAM.

Het Bestuur der Christ. School te El-
burg verlangt een
Onderwijzer, Onderwijzeres of
flinken Kweekeling.
De Hoofdonderwijzer K. DE BELJL geeft
inlichtingen. (4401)

In een Boekhandel van Christelijken om-
vang, in een der hoofdsteden, is gelegen-
heid tot plaatsing van een
Leerling-Interne,
tegen billijke conditiën. Adres onder letters
K. G., Bureel van dit blad. (4386)

Men verlangt tegen 10. Augustus een
tweeden Bakkersknecht,
van goede getuigen voorzien, Brieven franco,
letters N. H., met opgave van leeftijd, aan
den Boekhandelaar P. P. KOOL, te Weesp.

Meid-Huishoudster.
Een ongehuwd heer vraagt, om zoo spoed-
ig mogelijk of tegen 1 Augustus bij hem
in dienst te treden, een MEID-HUIS-
HOUDSTER van den Prot. Godsdienst.
Zonder getuigen van eerlijkheid en zinde-
lijkheid behoeft men zich niet aan te mel-
den. Op een allezins Christelijke behan-
deling kan men staat maken.
Franco brieven bij den Boekhandelaar
W. N. GODDEON, te Harderwijk, onder
letters A. E. K. (4403)

OPVOEDING.

Bij den ondergeteekende, Hoofdonderwij-
zer aan de Christelijke Dag- en Kost-
school te DRIEBERGEN, bestaat nog
gelegenheid tot het plaatsen van twee kna-
pen uit den goedgeoed stand. Gaarne zendt
hij belanghebbenden inlichtingen en pro-
spectus.
A. A. KLEIJN.

Eene weduwe, uit den fatsoenlijken stand,
van middelbaren leeftijd, P. G. en zonder
kinderen, zoekt een betrekking als

Huishoudster

in een Chr. gezin. Op een goede behan-
deling zal meer gelet worden dan op een
hoog salaris. Franco brieven onder letter
P. aan den Boekh. W. A. BESCHOOB, te
's Hage. (4389)

HET EERSTE Admissie-Examen

voor het Gymnasium te Doetinchem zal
gehouden worden op 11 en 12 Juli a. s.,
aanvang 's morgens 8 1/2 uur.

Voor hen, die zich als kweekelingen voor
een der Inrichtingen alhier reeds aanmeld-
den, dient deze voorloopige kennisgeving.

J. VAN DIJK Mzn.,
Directeur.

Doetinchem, 12 Juni 1884.

P. S. Zij, die in den loop van dit jaar
aanvraag deden om opgenomen te worden,
maar die zich niet officieel aangaven, wor-
den natuurlijk niet aangenomen.
Om tevensstelling te voorkomen, maken
wij daarop attent. (4399)

Van wege de Ver-
eeniging voor Voor-
loopige Opleiding van
Jongelingen van omstreeks 13—16
jaar", zullen dit jaar

Voor GROOT-ZANDE,
weer hoogstens vijf deuren, voor geschi-
te jongelieden, met goeden aanleg, uit Chris-
telijke gezinnen worden beschikbaar gesteld.
Namens de Regeling-Commissie maakt
ondergeteekende bekend, dat het aanstaande

ADMISSIE-EXAMEN

zal plaats hebben op 10 Juli, aanvangende
's morgens 8 uur, in een der lokalen van
de "Groen Van Prinsterer-School" waar-
voor belangstellenden worden uitgenoodigd.
Alleen zij, onder de zich aanmeldenden, die
een goede gezondheid genieten en van
goede getuigschriften zijn voorzien, worden
tot het examen toegelaten.

Voorwaarden hierbij zijn:
1. dat men toegelaten kan worden tot
de tweede klasse, waarvan de vereischten
en de voorwaarden, waarop de opname kan
plaats hebben, op aanvraag bij den Direc-
teur zijn te verkrijgen;
2. dat de ouders niet in staat zijn om
zelf alle kosten voor het eerste jaar te be-
talen;
3. dat bij het examen de geschiktheid
der aspiranten blijke; en
4. dat de ouders of voogden in staat
zijn, na het proefjaar, aan de verdere
financiële voorwaarden te voldoen.

Nam en ouderdom moeten vóór 1 Juli
volledig opgegeven worden aan den Di-
recteur.
J. VAN DIJK Mzn.

VEREENIGING
TOT HET VORMEN VAN EENE OPEN-
BARE VERZAMELING VAN

Hedendaagsche Kunst,
te Amsterdam.

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VER-
GADERING op Donderdag 19 Juni 1884,
des namiddags te 8 ure, in ODEON.

Punten van behandeling:
Verlag en Rekening en Verantwoording.
Keuze van Bestuursleden.

C. P. VAN EEGHEN,
Voorzitter.

J. A. SILEM,
Secretaris.

Amsterdam, 13 Juni 1884. (4377)

ATTENTIE.

De ondergeteekende beveelt zich bij hee-
ren Equipage- en Stalhouders aan, voor
het leveren van

puik 1e kwaliteit.

UITERWAARDSCH HOOL.

C. MEERKERK.

Giesendam (Z.-Holland). (4397)

BOEKEN DER MARTELAREN.

In plaats van f10.90 voor f2.90.

No. 1. J. VERHAGEN Jr. Geloofsheden en Bloedgetuigen van Noord- en Zuid-
Nederland, 8e Druk, met de gekleurde plaat van Jan de Bakker op den
Brandstapel in 1525. Prijs f 4.50, voor slechts f 1.50.

No. 2. ALE. v. TOORENBERGEN. Schetsen uit de Lijdensgeschiedenis der
Prot. Apost. Kath. Kerk, 2 Dln. met 12 Platen. Prijs f 5.40, voor slechts f 1.90.

De Platen in deze Geschiedenis der Martelaren stellen voor: Johannes Huss voor
de Kerkvergadering te Constans. — Dood van Jan de Bakker. — William Tyndall de
vertaler des Bijbels. — De vrome Anneten. — De Conventikel in een schuit. — Twee
Echtgenooten in den Kerker. — Engel Merula. — Dood van Guido de Brès en Pergrin de
la Grange. — De gebroeders Diazus. — De moord in Ierland. — Toyt naar de straf-
plaats. — De moord in Piemont.

Wanneer men die Werken tegelijk koopt is de prijs te samen slechts f 2.90
in plaats f 10.90. Men profiteert hiervan spoedig eer dat de voorraad is opge-
ruimd. — Voor buiten de stad Franco thuis op ontvangst Postwissel van f 1.50,
f 1.90 of f 2.90, waarbij staat: Geschiedenis Martelaren.
Verkrijgbaar bij D. BOLLE, Bazaar van Goedkope Boeken, Hang bij de Visch-
markt, te Rotterdam. (4385)

Vrije Universiteit.

DANK- en BEDESTOND bij het sluiten van den vierden
Cursus, D. V., op Vrijdag 20 dezer, des avonds te 8 uur,
in de Schotsche Kerk.

Voorgangers: Prof. A. KUYPER en Ds. B. VAN SCHELVEN.

Namens het Locaal-Comité,

H. POWELS, Voorzitter.

G. H. A. GROSHUDE, Secretaris.

Amsterdam, 14 Juni 1884.

Toegang voor Leden en Begunstigers tot 7 1/2 uur in de Halvemaansteeg; voor
het Publiek op den Binnen-Amstel. De deuren zullen te 7 uur geopend worden.

Hoofdkiesdistrict ZEVENBERGEN.

De Antirevolut. Kiesvereniging „Nederland en Oranje”
heeft tot Candidaat gesteld bij de verkiezing van een Lid van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal op 24 JUNI 1884,
den Heer

Mr. A. P. R. C. Bar. van der Borch v. Verwolde

BURGEMEESTER VAN GORSSSEL.

Het Bestuur,

C. N. TIELEMAN, Voorzitter.

C. A. VAN DRIMMELEN, Secretaris.

B. A. VAN DER PUT, Penningm.

Bescheiden,

maar dan ook zoo dringend als de Chris-
telijke liefde dit vermag, vragen we voor
een huisvader met een vrouw, die juist
bevallen is, en voor hunne vijf kleine kin-
deren uwe hulpe. Ze zijn zeer arm.

Sedert meer dan een half jaar lijdt de
man aan een ruggegraad ziekte, waardoor
hij haast geheel verlamd is. Zijne vrouw
moet hem helpen als een kind; maar di-
heeft met haar kind nu zelf hulpe noodig.
Zij dragen aan lijden geduldig en klagen
niet; maar daarom zijn ze niet minder
hulpbehoevend.

Giften hiervoor zal gaarne ontvangen en
verantwoord

Uw dv. dr. in Christus,

M. MOOLJ,

Predt. te Franeker.

Voor Leden der Rechterlijke Macht, Ad-
vocaten, Leden van Synode en Classes, Stu-
denten in de Godgeleerdheid en het Recht,
verscheen bij J. P. REVERS, te Dordrecht
en is voorhanden in alle boekwinkels:

De Tegenwoordige Inrichting der VA-
BERLANDSCHE KERK, beschreven en
naar de beginselen der Gereformeerde Ker-
kenordening beoordeeld. (4395)

HANDBOEK

TOT

beoefening en toepassing van het Kerkrecht
DOOR

Dr. G. J. VOS Azn.

Groot Oct. form. De prijs is f 3.50.

ONZE OUDE VRIEND.

Tijdschrift voor de Jeugd,

door E. GERDES.

2e Jaargang.

Wij vestigen de aandacht op dit Tijd-
schrift, dat reeds zijn 7den Jaargang be-
leeft en bijna geheel alleen wordt ge-
schreven door den heer E. GERDES,
die de benijdenswaardige gave bezit Ouden
en Jongen steeds te boeien door zijne ver-
halen, en de laatste weet bezig te hou-
den met allerlei vernuftige raadsels. Ge-
tuige daarvan de Praktijnschoek, die
den geheelen binnenkant van den Omslag,
inneemt. Elk jaar neemt het aantal in-
teekenaars toe, 't geen dit tijdschrift ook
wel verdient wegens de 12 prachtige ge-
kleurde platen en den degelijkheid in-
houd. In Af. 16, die 15 Juni e. k. ver-
schijnt, komt een Gedicht, betrekking
hebbende op de gebeurtenis, die wij den
10 Juli e. k. herdenken. Het is een
samenpraak in verzen, waarin in korte
trekken een groot gedeelte van den
80-jarigen strijd wordt geschetst tot op
den dood van Willem I. Het is uitermate
geschikt om in Jongelings- en Jonge-
dochterverenigingen als voordracht te
dienen.

De prijs van den Jaargang, bestaande
in 24 groote Afleveringen met 12 gekleurde
Platen, is slechts f 3. Alle Boekhandelaars
nemen bestellingen aan, ook de Uitge-
vers Gebroeders VAN NOORTWIJK te
Schiedam. (4379)

Puik Jenevergist

dagelijks versch te bekomen uit de Fabri-
ken van P. v. d. VELDEN Cz., Lange
Nieuwstraat te Schiedam. (4374)

50 Cent.

Schilders, Ververs, Behangers,
Decorateurs!

Wel, wel, dat is een koopje! voor die
zoo nuttige en van de beste raadgevingen
voorzien boeken, wij hooren het a zeggen
en wij zeggen het mee: het is een koopje,
dat ruime voldoening geeft. Ziehier!

No. 1. DE JONG,
Voor 50 Cent. Schilderkunstig al-
lerlei of proefondervindelijke raadgevingen
voor schilders en ververs en allen, die met
het schildervak te maken hebben. Naar de
beste en nieuwste bronnen van eigen en
vreemde bodem bijeenverzameld.

No. 2. Praktisch
Voor 60 Cent. handboek voor De-
corateurs. Nuttige en noodige wenken,
raadgevingen en opmerkingen, ten dienste
van allen, die met decoratie te maken heb-
ben. Hoofdzakelijk ingericht voor schilders,
behangers en stoffeerders, ververs, bouw-
kundigen enz. enz. en ook voornamelijk
voor hen, die zich ten taak stellen feesten
te organiseren.

No. 3. DE JONG,
Voor 70 Cent. Handboek voor den
schilder, bevattende de beste en nieuwste
manieren tot het nabootsen van alle soor-
ten van hout en marmer in olie- en water-
verf; het schilderen van letters en deco-
ratie, het vergulden, het stoken van
vernis, het polijsten derzelfde enz. enz.;
alsmede voorschriften en recepten omtrent
algemeene werkzaamheden, mengen en ver-
vaardigen van verschillende verven, 8de
druk, met uitsl. platen. En nu bieter,
Bazen en Knechts, Leerlingen en Onder-
wijzers. No. 1 en 2 en 3 kosten bij elkaar
slechts f 1.50 (vroeger ruim f 4), en die
f 1.50 zendt voor alle drie, krijgt daarbij
cadeau: 6 prachtige Ornametplaten ter
grootte van 31 bij 22 cm., waarop fraaie
lijstwerken, kolommen, wandversieringen en
statuten, benevens een flink modelboek voor
het vervaard. van sierlijke schrijff., model-
en kunstletters, waarin 16 verschillende
alphabeten van A—Z voorkomen. Elk werk
afzonderlijk franco voor 50, 60 en 70 Ct;
3 bij elkander voor f 1; alle 3, waarbij
gratis de fraaie Platen en het mooie Mo-
delboek, voor slechts f 1.50. Op den aan-
ons te zenden Postwissel zette men naast
de verlangde Nos.: Schildersaanbod, en
geschiedt na ontvangst daarvan de toezen-
ding onmiddellijk franco, alleen en uit-
sluitend door GEBR. E. & M. COHEN,
Magazijnen van Goedkope Boeken, te Arn-
hem en te Nijmegen. (4392)

Een zeldzaam verschijnsel!

WERELDGESCHIEDENIS VOOR HET VOLK.

Toen voor eenige jaren de Heer NOOTHOF VAN GOOR, te Leiden, de on-
derneming op touw zette om van KARL FRIED. BECKER's beroemde Wereldgeschie-
denis een extra flinke en fraaie uitgave te leveren, kon de wakkere Uitgever niet
vermoeden, dat hij zoo spoedig er toe over zou gaan om zijne gerenommeerde zaak te
liquideeren. Bij die liquidatie bevond zich ook een betrekkelijk klein restant ex-
emplaren van het zooveel genoemde algemeen gewaardeerde werk: BECKER's We-
reldgeschiedenis in 12 gr 8e. deelen, voor een 20tal maanden verschenen in 124
afleveringen à 35 Cent, alzo ruim f 43.— in 't geheel. Gewoon als wij zijn, het
publiek een belangrijk en interessant boek voor geringen prijs te leveren,
moesten wij die Exemplaren machtig worden en wij stellen er prijs op hier te kun-
nen mededeelen, dat door ons

BECKER's Wereldgeschiedenis, de 12 groot 8e. deelen, elk deel
ongeveer 500 bladz., groot, met fraaie platen, thans zoelang de geringe
voorraad duurt, voor sl. f 15.— in pl. f 43.20 franco geleverd wordt.

Wij zullen hier in 't kort vermelden, wat dit werk beroemd maakt, waardoor het
door ieder steeds als voortreffelijk genoemd wordt.

BECKER's Wereldgeschiedenis is met het volk opgegroeid, nadat K. F. BECKER
zes achtereenvolgende jaren gearbeid had om voor het volk een algemeene geschie-
denis samen te stellen, was bij de verschijning het succes zoo enorm, dat, vóór het
geheel compleet was, een nieuwe druk noodig werd. Uitgave op uitgave verscheen,
en na verloop van jaren kon dit omvangrijke werk op 8 telkens herziene drukken
wijzen. Opgegroeid met het volk wist het zich steeds te handhaven; de opvatting
der geschiedenis moest steun vinden in den geest des tijds. De bewerking van nieuwe
drukken werd ook telkens toevertrouwd aan de in hunnen tijdkring het meest gezag-
hebbende geschiedvorschers. Mannen als: WOLTMANN, MENZEL, LOEBELL, HERZ-
BERG, NASEMANN, SCHMIDT en ARND wijdden daaraan bij vernieuwing hunne
beste krachten. Hier te lande waren het: DOYER, SCHOTEL, JONGENEEL, DE
VOGEL en DIEHL, die vertalingen leverden, keurig in den volsten zin des woords.

Prof. DOZY vindt aanleiding genoeg om als aanbevelend woord o. m. te zeggen:

»Sinds vele jaren geniet BECKER's Wereldgeschiedenis een groote en inderdaad
welverdiende populariteit, want zij munt uit door grondige studie en door een aan-
genamen, levendigen en boeienden verhaaltant. De schrijvers en zijne medewerkers
bezaten de gave in weinige trekken een sprekend beeld van tijden en personen te
ontwerpen. Zij verstonden de kunst om tegelijkertijd voor het groote publiek (den
eenvoudigen lezer) en voor meer gevorderden te schrijven en de klip van oppervlak-
kelijkheid te vermijden. BECKER's Boek verheugt zich in een al-tijdurende jeugd, of
juister gezegd, in een steeds voortdurende verjonging. De nieuwste resultaten der weten-
schap werden bij elke nieuwe uitgave opgenomen. Deze nieuwe vertaling is opgeda-
gen aan een Geschiedkundige, dien ik waardeer als een man van kennis, oordeel
en smaak.»

BECKER's Algemeene Geschiedenis munt uit door degelijkheid; de wereld-
geschiedenis, verhalende de toestanden van alle Rijken en Staten van vroeger en later,
om het zoo te noemen tot den dag van heden is in boeienden trant en schoone
schildering der tafereelen. Vaders en zonen, moeders en dochters, geletterden en on-
geletterden uit alle standen, in alle tijden, hebben hieraan voor lange jaren een schat
van degelijke, nuttige en onderhoudende lectuur.

Indien ooit een belangrijk werk voor een geringen prijs werd aangeboden, dan
zal dit niet in vergelijking kunnen gebracht worden met den buitengewonen spotprijs
voor het degelijke, uitmuntende en waarde houdende werk: BECKER's Wereldgeschie-
denis in 12 groot 8e. deelen, elk ongeveer 500 bladzijden met fraaie platen, van
diverse registers, benevens algemeen register voorzien, nu tijdelijk verkrijgbaar voor
slechts f 15.— in plaats f 43.20.

Wanneer men nu in aanmerking wil nemen, dat dit werk de uitgebreidste en
meest gezaghebbende wereldgeschiedenis is, dat het de nieuwste toestanden tevens op
de nitatekendste wijze verhaalt, even zooals dat omtrent de oude geschiedenis gedaan
wordt. Dat een werk van dezen omvang reeds 8 maal opnieuw uitgegeven, pleit
voor de belangrijkheid daarvan dat de geringe voorraad Exemplaren en de prijs van
f 15.— slechts circa een derde gedeelte is van dien, welke daar onlangs nog voor
betaald werd, dan, wij zeggen het met nadruk, dan dralen men niet van deze zeldzame
en eenige aanbieding gebruik te maken vóór het te laat is.

BECKER's Wereldgeschiedenis in 12 deelen met fraaie platen vraag men aan door
toezending van postwissel à f 15.— en geschiedt onmiddellijk de toezending franco,
alleen en uitsluitend door GEBR. E. & M. COHEN, Magazijnen van Goedkope
Boeken te Arnhem en te Nijmegen. (4365)

DE STANDAARD.

Vrijdag 20 Juni

Abonnementsprijs per 3 maanden:
Voor Amsterdam / 2,50. - Buiten Amsterdam, franco / 2,90.
Enkele Nummers 5 Cents aan het Bureau.

BUREAU: Warmoesstraat 106, Amsterdam.
Directeur/uitgever J. H. KRUYT.

Advertentie, van 1 tot 6 regels 90 Cents,
iedere regel daarenboven 15 Cent. Aanvragen of vermelding
van liefdegaven 10 Cents per regel.

BUYTENDIJKIANEN.

III.

Ons bleef nog over aan te toonen, dat de groep, die den aftocht blies, tekort schoot in vaderlandsliefde.

Om dit te beoordeelen, heeft men te vragen: wat bewoog deze groep tot verlaten van het vaandel?

En hierover nu kan geen verschil van zienswijze bestaan. De zaak is openbaar.

Als eenige oorzaak toch, als eenige beweegreden, waarom deze fractie den bond opzel, wordt opgegeven: dat de antirevolutionaire Kamerleden niet belust genoeg hen weerstaan, die voor de zekerheid en den goeden naam van het Synodale Staatscreatuur gevaar opleveren.

Dat is al. Iets anders is er niet. Vandaar dat we zoo stellig het door en door kerkistisch karakter van deze fractie deden uitkomen.

Al haar strijd is metterdaad om het Staatscreatuur van Koning Willem I, t. w. het Ned. Herv. kerkgenootschap. Door een puur kerkelijke aangelegenheid laat ze dus haar koers bepalen. Iets wat geheel en al in een ondergeschikt kerkelijk vraagstuk opgaat, is al de vonk, die haar toorn deed ontvlammen.

Er is dan ook niet één staatsman, die aan haar zijde staat, of het moest dan Graaf van Lijnden van Sandenburg zijn, maar die dan toch op zijn beurt weer zoo aan alle zijden staat, dat hij er waarschijnlijk voor passen zou, om, onder den heer Ds. Buytendijk als leider, bij de afgedane fractie te worden ingedeeld.

Er is niet één politiek orgaan der pers, dat haar zienswijze verdedigt, of het moest dan het Haagsche *Dagblad* zijn, dat, reeds voor jaren om zijn politieke reputatie gekomen, zich als drenkeling letterlijk aan al wat maar grijpbaar is vastklemt.

Sterker nog, er is niet één enkele politieke gedachte of ook maar politieke opinie door deze fractie als eigen beginsel op den voorgrond geschoven. Want wel liet het zich denken, dat b.v. de formeel zeer gewichtige vraag, of men in Delft en Almelo den candidaat der Roomschegezinden had moeten stemmen, tot scheuring aanleiding hadde gegeven. Maar dit is zoo niet. Immers juist dit éénige politieke punt ligt weer in geschil tussen den hoofdman dezer groep, den heer Ds. Buytendijk, en zijn maandkroniekschrijver, den heer Dr. Bronsveld. Het is toch bekend, hoe de heer Ds. Buytendijk op o. i. zeer bedenkelijke wijze zelfs voor een open alliantie met de Roomschegezinden ijvert, terwijl de Utrechtsche Bedienaar des Woords zoo kras doelloos hiertegen opkomt; hierin Utrecht's verleden althans verloochenend, daar ook volgens de jongste onderzoekingen van Mr. Naber juist te Utrecht reeds in 1610 de Calvinisten met de Papisten tegen de Libertijnen hand in hand gingen 1).

Kerkistisch is deze groep dus in elk opzicht. Zelfs den politieken bijmaak mist ze. Heel onze staatkunde, al wat in ruimeren zin het vaderland aangaat, valt buiten haar beschouwing. Alleen om het Staatscreatuur, dat in de synodale organisatie van Koning Willem I nog altoos onze gereformeerde kerk tyranniseert, beweegt zich de aandoening van haar gemoed en de energie van haar wilskracht.

Niet alleen dus dat deze groep eng-hartig kerkistisch is in veel krasser zin nog dan de *Marnistenen*, maar bovendien strijdt ze op dit kerkistisch standpunt nog voor een ongeestelijk goed.

Dit dient er bijgevoegd. Immers op zichzelf liet zich nog denken, dat een vrome groep, die niet uitliep op de straten, maar in de binnenkamer bad, desnoods zelfs het vaderland aan de eere Christi opofferde. Vergoet niet, dat onze Koning, de

Heere Jezus Christus, zelf gezegd heeft: »Wie vader of moeder liefheeft boven mij is mijns niet waardig." Wat voor een kind van zijn vader geldt, geldt dus ook voor het land der vaderen.

Stond dus de zaak zoo, dat deze groep om Koning Jezus weer tot zijn geschondene eere te doen komen, alle andere belangen tijdelijk op zij schoof, ze hadde nog lof.

Maar, helaas, ook hiervan is schijn noch schaduw aanwezig.

Immers, het Staatscreatuur waarvoor deze fractie thans in de bres springt, trad juist op, om de koninklijke eere van Christus in de kerken dezer lande teniet te doen, en niet deze fractie, maar juist de mannen, die zij het felst bestrijdt, staan voor die geschonde eere van Koning Jezus op de bres.

Immers het geschil is niet, dat wij de kerk aan een vreemde willen onderwerpen, maar omgekeerd, dat zij de kerk van Christus willen verhinderen, om van onder een haar vreemde macht uit te komen.

En het zonderling schouwspel wordt alzoo beleefd, dat onder een leider, die den Heere Jezus Christus belijdt, een groep Christenmannen zich op apart gecreëerd terrein terugtrekt, zoo al niet met het doel, dan toch met den effecte, dat zij, die in de kerken dezer landen Koning Jezus weer tot zijn eere willen doen komen, de belijdenis der waarheid weer willen handhaven, en de tucht over het leven der gemeente weer willen herstellen, daarin door hen worden tegengewerkt.

Of is dit te kras gesproken?

Ons dunkt neen.

Bewerking van den volksgeest door de macht van het Woord Gods; evangelisatie op de ruimste schaal; stillen geestelijken arbeid van de Dienaren des Woords; opbeuring en vertroosting der zielen, wil men over en weer, beoogt men van beide zijden, en wordt door voor en tegenstander om strijd bevorderd.

De groep-Buytendijk zal zich wel niet wagen aan de geestelijke hooftzaak, van te wagen, dat deze geestelijke bedoelingen meer of uitsluitend aan haar zijde schuilen. Nog nooit is, voor zoover we weten, privilege of monopolie op dat teedere punt door haar gepretendeerd. »De zalving die we van den Heilige hebben" wordt niet gestuit door de grenzen der partijen.

Daar zit het dus niet in.

Ook zit het niet, in onze overtuiging dat de kerk een belijdenis moet hebben; want al nemen de heeren aan de overzij in de praktijk bijna negen tiende van hun bekenenis terug, toch aarzelen ze nooit in theorie toe te geven, dat er in een kerk moet zijn een belijdenis.

En al evenmin loopt het geschil over de eenheid der kerken in deze landen, want zoo van hare, als van onze zijde wordt toegestaan, dat de gereformeerde kerken dezer landen één nationaal lichaam behoeven uit te maken, en dat evenmin een kerk als een lid op zich zelf mag blijven staan.

Neen, al de vraag in geschil is maar, of die eenheid van onze kerken geestelijk of ongeestelijk zal zijn.

Wij zeggen: geestelijk, en houden dies staande, dat de band der kerken liggen moet in haar Belijdenis van Gods heilig Woord; terwijl zij zich in het harnas zetten voor een staatscreatuur, dat deze geestelijke ineensmelting tegenhoudt, door het aanhouden van een ongeestelijk, puur formeel, de Waarheid Gods beleedigend reglementenstel.

Slechts één diepere quaestie schuilt hier nog achter, waarvan eveneens de tegenstelling duidelijk dient uit te komen.

Het is van algemeene bekendheid, dat in de gereformeerde kerken dezer landen vele duizenden inzitten, die niet zijn; vele andere duizenden, die modern; en weer andere duizenden die *arminiaans*; d. w. z. anti-gereformeerd zijn, — en dat dit mengelmoeis met de gereformeerden saam uitmaakt wat men noemt de *volkskerk*.

Dat deze toestand onhoudbaar is, ziet ieder in.

Deze toestand is één doorlopende leugen, die elke Christelijke kerk, en dus ook onze gereformeerde kerk, onteert.

Beiderzijds wenscht men dan ook niets liever, dan om aan dezen onhoudbaren en zondigen toestand een einde te maken, maar over het daartoe te kiezen middel is men oneinig, willende de fractie-Buytendijk heel den vermengden hoop bijeenhouden, om ze, zoo mogelijk, weer te winnen, terwijl men onzerzijds zegt: Winnen willen ook wij ze, maar om ze te kunnen winnen, moet ge eerst uw kerk inkrimpen, door concentratie van kracht haar organisch leven weer sterker maken, en dan dien vermengden hoop weer missionair bewerken.

Op dit geschil zelf gaan we thans niet dieper in.

Genoeg, dat het geschil is aangeduid, en de tweeërlei opinie duidelijk is aangewezen; daar nu toch een ieder genoegzaam voelt, dat dit geschil nooit tot bitterheden leiden kan. Ieder sta of valle daarin zijn eigen Heer.

Nu zullen we buitendien nog in een slotartikel de ernstige vraag onderzoeken, of de fractie-Buytendijk ook mischien gewichtige bondgenootschappelijke grieven kan aanvoeren, die haar zonderlinge houding uit anderen hoofde kunnen rechtvaardigen; maar voor wat aangaat haar principieel motief, is dan nu toch zoo duidelijk mogelijk gebleken, dat dit volstrekt buiten alle politiek omgaat, zelfs geen enkel geestelijk bestanddeel bevat, en uitsluitend neerkomt op het pogen, om de ware geestelijke eenheid, die de gereformeerde kerk dezer landen in haar Belijdenis moest hebben, op te offeren aan de ongeestelijke saamsnoering in het Synodale Staatscreatuur van Koning Willem I, dat met de majesteitsrechten van Koning Jezus onverenigbaar is.

Een ander dan een »kerkistisch" belang, in den metterdaad minst aantrekkelijken zin van dit woord, is achter heel dit afdeinzen dan ook niet te ontdekken.

En op dien grond nu meenen we gerechtigd te zijn tot de verklaring, dat de houding van deze groep niet vaderlandslievend is.

Nu reeds dertig jaren worstelt het belijdend deel van ons volk, even als het belijdend deel in schier alle landen van Europa; om dan eindelijk toch het hoofd te bieden aan den verderfelijken invloed, die het systema der Fransche revolutie, ten onzent in liberalisme en conservatisme vertolkt, sinds den aanvang dezer eeuw op het volk van Nederland heeft uitgeoefend.

Dank zij die tamelijk groote en onverdroten inspanning; is men dan nu eindelijk zoover gekomen, dat de Revolutionsiren voelen, hoe ze terrein verliezen, en den dag reeds zagen komen, waarop de teugel van Staat aan hun handen ontglippen zou.

Men weet, en ook de fractie-Buytendijk weet, hoe met het doorzetten van dezen strijd op het spel staat: 1°. of de moderne secteschool ons volk zal blijven vergiftigen; 2°. of onze koloniën aan Atjehneesch wanbeheer, amfioenvergiftiging en demoralisatie door een Europeesche kolonie zullen blijven overgeleverd; 3°. of de eed en het huwelijk heilig en ongeschonden zullen blijven; 4°. of onze aloude vrijheden door decentralisatie terug zullen keeren, dan wel al meer geofferd aan den Moloch van de Staatsalmacht; 5°. of onze belastingen steeds hooger en hooger zullen stijgen; en 6°. last not least, of in ons Staatsbeheer de beginselen van het goddelijk recht zullen terugkeeren, dan wel al meer wijken zullen voor de vernietiging van elk principieel gezag.

En terwijl nu niets minder dan deze hooge belangen voor volk en vaderland op het spel staat, verklaart deze Buytendijkiaanse fractie er wel min of meer schik in te hebben, dat de Libertijnen het op ons gewonnen hebben, enkel en alleen omdat het Staatscreatuur van Willem I dan h. i. minder gevaar loopt.

Dit nu is geen ruimte van hant voor volk en vaderland.

Wie in staat is, om enkel uit kerkistisch motief zoo hoog ernstige nationale belangen prijs te geven, laadt een zware verantwoordelijkheid op zich, en het is, allermint uit zekere geraaktheid, maar omdat de ernst der tijden er toe noopt, dat we het hooge spel dat de Buytendijkianen met de vaderland-sche belangen spelen, onbewimpeld en onverbloemd deden uitkomen.

* * Atjeh.

Niet ten onrechte heeft Keuchenius bij het Koloniaal debat nogmaals den Kabinet-formeerd van 1874 aansprakelijk gesteld voor de droeve wending in onzen Atjeh-oorlog.

Heemkerk's Kabinet van 1874, waarin ook Van Lijnden van Sandenburg zat, heeft de erfenisse van Van de Putte zonder beneficie van inventaris aanvaard en daardoor het door Van de Putte bedreven nationaal-onrecht en nationale kwaad nog verergerd.

Een verergering die te schuldiger is, overmits diezelfde heeren in de oppositie het felst tegen Van de Putte waren opgetreden. Ook heeft Keuchenius zeer terecht de verheffing in den adelstand gewraakt van een der mannen, die deze nationale ramp van Atjeh over ons brachten.

Metterdaad over het *vitium originis* van dezen rampzaligen oorlog gleed ook dit Kabinet veel te los heen.

En eindelijk verdient Keuchenius ook daarin lof, dat hij aandrang op voorlichting der natie.

In dat houden van Comité-Generaal steekt zelden heil.

Ook het eerste Comité-Generaal in zake Atjeh was volmaakt overbodig.

Overal elders behandelt men zulke zaken publiek.

Publiek ook daarom, wijl het ondenkbaar is, dat niet nitlekt, wat in het hoofd van tachtig gezellige lieden voer.

Slechts twee dingen hadden we anders gewenscht.

Het ware, dunkt ons, beter geweest, indien Keuchenius zulk een ernstig debat, niet als eenzaam strijd, maar de *commun accord* met zijn geestverwanten had opgezet, die hoogstwaarschijnlijk in elk dezer drie punten hem zouden zijn bijgevallen.

En ook, het was zeer jammer, dat Keuchenius, door die ééne phrase over de »vijandige houding" tegenover Engeland, op eens al het effect van zijn degelijke critiek erfde, aan het gouvernement gelegenheid tot ontkomen bood, en de Kamer indisponeerde.

We spreken dit uit, allermint om aanmerking te maken, maar wijl het ons zoo innig leed deed, dat door die ééne phrase ook aan dit Atjehdebat weer de ernst eener heilige *Nemesis* ontgaan is.

Nu toch valt een ieder over die phrase, en over den ernst van Keuchenius, die achter dit alles schou, lacht men heen.

Suizenlandsch Overzicht.

Amsterdam, 19 Juni.

Het Transvaalsch gezantschap, behouden te Londen aangekomen, ontvangt er druk bezoek. Dinsdag vond een kort maar vriendschappelijk onderhoud plaats met Lord Derby. Ook was er plan op een bezoek aan Gladstone, die zich echter wegens dringende bezigheden liet verontschuldigen. De consul-generaal van den Oranjerij heeft gisteren het Gezantschap bij zich te gast gehad.

Heden vertrekken de heeren naar Southampton, waar hant een openbare maaltijd zal worden aangeboden.

Wat Soedan betreft heeft Gladstone in het Lagerhuis verklaard, dat het de plicht der regering is om zorgvuldig te onderzoeken, in hoever een tocht naar het Zuiden van Egypte mogelijk zou zijn; daartoe behoort ook de vraag of het aanleggen van een spoorweg van Soekim naar den Nijl doelmattig kan geacht worden. Hij achtte het voorhands niet raadzaam meer te zeggen.

Een Engelsche compagnie van de genie heeft bevel ontvangen zich onmiddellijk naar Soekim te begeven. Volgens telegrammen, die te Cairo zijn aangekomen, heerscht te Louqor groote gisting.

De Duitse *Reichsanzeiger* bevestigt koninklijke besluiten betreffende de benoeming van den Kroonprins tot voorzitter, en van Vorst Bismarck tot onder-voorzitter van den Raad van State, benevens de lijst van 71 nieuw benoemde leden, waaronder 42

staats-ambtenaren en officieren, geleerden, 6 geestelijken, 10 groot- en grondeigenaren, 6 nijveraren.

De IJlandsche aardkundige Th. Thoroddsen heeft in den jongsten herfst gedurende 2 maanden het schierelland Reykjanes op IJland geheel en al onderzocht. Hij heeft er 200 vuurbergen met ongeveer 700 kraters gevonden; 6 van die bergen hebben stellig uitbarstingen in den historischen tijd gehad; van 4 andere liet zich dat niet met zekerheid zeggen. Op dat schierelland bevinden zich alzoo waarschijnlijk niet minder dan 10 alenwre vuurbergen, terwijl tot duaver in dat gedeelte van IJland slechts 3 bekend waren.

Bij het overbrengen eener dierenverzameling van Rostock naar Straalsund is in de nabijheid van Mönchhagen een groote leeuwin ontspan. In dien omtrek heerscht een niet geringe ontroering. De boeren hebben al hun vee op stal gehaald. Uit Rostock zijn militairen ontboden, om het bosch, waarin de leeuwin zich moet ophouden, te doorzoeken.

In het rijksarchief te Marburg moet een verzameling van 150 tot duaver geheel onbekende brieven van koning Gustaaf Adolf van Zweden ontdekt zijn, welke bij S. Hirzel te Leipzig het licht zullen zien.

Officieel is te Berlijn bekend gemaakt, dat de havens op het eiland Sumatra van cholera verdacht zijn verklaard. Dienvolgens zijn gezondheidsmaatregelen genomen ten opzichte van al hetgeen van daar wordt ingevoerd.

Binnenland.

AMSTERDAM, 19 Juni.

Er had gisteren in de Kamer nog een langdurig debat plaats bij hoofdstuk X over den wensch, door den heer Keuchenius uitgesproken tot openbaarmaking van het verhandelde in comité-generaal over de *Nisero*-quaestie. De heer Van der Hoeven wilde dat geheim onverzwakt bewaard zien en deed intusschen een beroep op de vaderlandsliefde en de zucht tot bevordering van het algemeen belang om over de Atjeh-zaak niet te spreken, zoolang de *Nisero*-quaestie in den staat van diplomatieke onderhandeling zich bevindt. Dat zou vruchteloos napleiten zijn, tijdverlies veroorzaken en gevaarlijk kunnen worden, omdat zoo licht een woord kon ontspannen, dat door een vijandige partij verkeerd zou kunnen worden uitgelegd.

Geheel sloot zich hierbij de Minister van Binnenlandsche Zaken aan, die tegenover den heer Keuchenius verklaarde, dat het *Bataviaasch Handelsblad* geen regeringsorgaan is; die niet begreep dat de heer Keuchenius bij hoofdstuk X van een quaestie van vertrouwen kon gewagen en die meende, dat het een schuld van eer was het geheim van 't comité-generaal te bewaren, en daarom juist het Atjeh-debat niet kon worden gehouden, want nu reeds had de heer Keuchenius verzekerd, dat het geheim is opgelegd en dat een lid afwezig is geweest, beide zaken welke geheim moesten blijven. Hiertegenover beriep de heer Keuchenius er zich op dat bij hoofdstuk X wel degelijk over de quaestie van vertrouwen mocht worden gesproken, kwam hij op tegen de handige wijze waarop de Minister van Koloniën door de bespreking der *Nisero*-quaestie in comité-generaal te verlangen, de Atjeh-discussie had verbatnen, hoe de Atjeh-zaak steeds aan de orde bleef, hoe nadelig de geheimhouding was, omdat de overrompeling der Regeering met het credit van 1½ miljoen Maandagmiddag, door Engeland nu als vijandige betekenis tegen dat Rijk kan worden aangemerkt. Hij betreurde de kortzichtigheid der Regeering hiertoe, die geleid had tot de onverwachte indiening van het voorstel en vond die een miskenning van de waardigheid en roeping der Kamer.

De heer Van der Hoeven achtte het beneden de waardigheid van een lid de zaak aldus te bespreken. Niemands recht om te spreken was Maandag verkort, maar de Kamer besloot toen tot dadelijke afdoening. Ook de heer Mees kon dit af, dat de heer Keuchenius kon veronderstellen dat Engeland aan het credit een verkeerd betekenis zou hechten, na hetgeen in de Kamer omtrent het doel was gezegd. Hij zag in dien twijfel geen vaderlandslievende daad.

Zijnerzijds ontkende de heer Keuchenius te willen terugkomen op hetgeen Maandag was besloten. Voor de eer van het land had hij alles veil en waarschijnlijk zou hij Maandag ook voor het credit hebben gestemd, als duidelijk gebleken was, welke de Atjehpolitiek der Regeering was. Maar hij zag geen reden, nu de Minister van Binnenl. Zaken in de Atjehpolitiek dezelfde slingeringen vertoont als in al zijn regeringsdaden, de Regeering op dit punt te vertrouwen. Onvaderlandslievend achtte hij het te swijgen over een zaak, waardoor

1) NABER, *Calvinist of Libertijn* p. 41 en 52 en Bijlage.

aanleiding zou kunnen worden gegeven tot verdiening van onze beoefening en benadeeling van onze rechten. Waartoe nu die groote speed, die geheimhouding, waar van 20 Nov. reeds de *Nieuwspaper* aan de Reg. bekend was en zij zoo weinig het gewicht daarvan besefte, dat zij dezen Minister uit Indië ontbood, waardoor een geruime tijd werkloos is voortgegaan. Bovendien heeft deze Regeering op 28 Januari aan Engeland doen weten, geen bezwaar te zien in een Engelsche sending naar Tenom op eigen verantwoordelijkheid, een bericht, dat het uitgangspunt is geweest van de bemoeiingen van Engeland. Spreker verduidelijkt niet de vaderlandsliefde, maar wilde de zijne ook niet verduidelijkt zien. Over de Atjehzaak behield hij zich het recht tot spreken voor, want terwijl wij zuchten onder de annexatiepolitiek van een Minister van Koloniën in het Kabinet-Heemskerk — ware de heer Franssen van de Putte of een van zijn richting aan aan 't bewind gebleven, de Atjehzaak had zulk een wending niet genomen — heeft deze Regeering zelfs den moed gehad den bewaker van den Atjehoorlog in den Nederl. adelstand te verheffen.

Nadat de heer Corver Hooft verklaard had, dat de houding van den heer Kouwenhoven in de zitting van gisteren en heden een *bad deed*, is het debat gesloten en werd Hooft's *X* eenparig aangenomen, *met de discussie over de afdeling Curaçao*, waarin de Minister aan den heer Bahman verzekerde, geen gevolg te zullen geven aan het verzoek der Aruba-maatschappij om vermindering van pachtschat.

De klassenbelasting kwam nu aanstonds aan de orde en leverde de gebruikelijke redevoering van den heer Wintgens tot opening der beraadslaging op. Zeer uitvoerig lichtte de heer Wintgens toe, waarom hij tegen de voordracht is. Vooraf ging hij na de oorzaken van onze financiële achteruitgang, te weerdiger inrichting der staatshuishouding, ineensmelting van rijk- en gemeentefinanciën enz. en wees hij er op, dat sedert 1848 reeds vijfmaal de inkomstenbelasting is verworpen, na in beginsel te zijn aangenomen. Die belasting was altoos impopulair. Nu tracht men haar ingang te doen vinden door de afschaffing der patentwet, behalve voor de naamloze vennootschappen, er aan te verbinden. Hij achtte die afschaffing een ramp en de klassenbelasting zelf een financieel en politiek mislag. Het patent was een goede belasting en leverde een zeker bedrag op. De opbrengst der inkomstenbelasting daarentegen was zeer onzeker, daar ze afhing van de toepassing en deze niet billijk kon, maar willekeurig moest geschieden. De inkomstenbelasting zou het zwaarst drukken op de lagere middelklassen, den kleinen ambtenaar, koopman, schrijver en kunstenaar, die niet meer kunnen betalen bijzondere de statistiek. Het inkomen heeft nu reeds de uiterste grens van draagkracht en belastbaarheid bereikt. Onverdragelijke willekeur zal bij den aanslag heerschen. De directe lasten zijn reeds ontzettend. Wat hij dan wilde? Paal en perk stellen aan de uitgaven voor openbare werken en onderwijs. Bezuiniging. Invoering van een tabaksbelasting. Verhoging van den wijnaccijn. Belasting van de goederen in de doode hand. Intrekking der wet van 6 April 1879. Belasting op de spoorwegkaartjes.

H. Dit financieel program van den heer Wintgens werd aanstonds door den heer Gleichman weersproken. Hij vond het onredelijk steeds aan te dringen op belastingen die niet waren voorgedragen en te bestrijden wat wel werd voorgedragen. Op die wijze zijn wij nu sedert vijf jaar precies op hetzelfde standpunt blijven staan met dit onderscheid, dat sedert het besef der noodzakelijkheid van versterking der middelen en van de wenschelijkheid van een inkomtax buiten de Kamer zeer zijn toegenomen. Bovendien deed hij deze voordracht niet. Noch haar karakter, noch de wijze van aanslag, noch haar verhouding tot andere belastingen keurde hij ten volle goed, maar er was geld noodig, dit ontwerp is tijdelijk en kan nog geamendeerd worden. Hij bond zich echter nu reeds door de verklaring tegen amendementen te zullen stemmen, die de wet in gevaar brengen. Bezuiniging was goed, maar niet enkel dan voor openbare werken en onderwijs maar ook voor oorlog. En dat zij, die herstel van grieven wilden, geen gelden wilden toestaan begreep hij, doch dan moesten zij de begrotingen afstemmen, niet nieuwe belastingen. Dat men de politiek aan deze financiële zaak verbond vond hij heel vreemd. De inkomtax kreeg populariteit, de bezwaren daartegen van den heer Wintgens zouden in rook vervliegen, evenals die tegen de successiebelasting in de rechte lijn. De welvaart der bevolking in 't algemeen is niet vermindert. Een volksverhuizing zal de invoering dieser nieuwe belasting niet medebrengen, want overal wordt men hoog belast. Tabaksbelasting zou op den minderen man drukken. Een belasting op de spoorwegkaartjes het vrije verkeer belemmeren en een belasting op de doode hand had groote moeilijkheden in, om billijk toe te passen. Deze voordracht was een eerste stap, maar althans iets, om meer dan tot heden naar hun draagkracht de ingezetenen te belasten.

De heer Bastert was het in hoofdzaak hiermede eens. Hij had liever een effecten- of rentebelasting gezien, maar hij nam deze wet ook aan, mits de patentbelasting afgeschaft werd en het grondbezit niet getroffen. Een zegelbelasting op de buitenlandse effecten beval hij voorts aan.

Heden wordt deze discussie voortgezet. De heer De Bruya Kops heeft een motie voorgesteld, om de Regeering uit te nodigen, de instelling der klassenbelasting en afschaffing der patentbelasting in één ontwerp samen te vatten, ten einde alzo te voorkomen dat de eerste werd aangenomen en de tweede verworpen. Ook de heer Bastert drong op het brengen van verband tusschen beide aan. Na afloop van 't algemeen debat zal de Regeering zich over deze motie verklaren.

Omtrent den toestand van Z. K. H. den Prins van Oranje vernemen wij, zegt het *Dagblad*, dat Z. K. H. zeer zwak blijft en nu en dan nog lichte koortsaanmaning heeft. Z. K. H. gebruikt slechts eenige ezelenmelk en dagelijks een paar glazen Tokayer wijn. De prins is hielder van geest en gaat zich weder meer en meer bemoeien met hetgeen in de buitenwereld omgaat.

Nieuwe Leening.

Het voorloopig verslag over dit kortelings ingediende ontwerp is reeds verschenen. Sommige leden beklagen zich, dat de late indiening van dit voorstel voor de leden een beletsel opleverde, om met de opinie van deskundigen en het publiek bekend te worden, waar tegenover anderen wezen op den eenvoudigen en spoedvereeischenden aard dezer zaak.

Dat thans opnieuw eene geldleening zal worden aangegaan, zonder dat in de daarnit voortvloeiende verhoging der gewone uitgaven door nieuwe middelen wordt voorzien, werd door vele leden ernstig afgekeurd.

Als vaststaande nam men aan, dat in rente en aflossing der voorgestelde geldleening niet voorzien wordt, en dat dus ten aanzien der verhouding tusschen gewone middelen en uitgaven weder een stap achteruit wordt gedaan.

Men zag dan ook in de verhoging van uitgaven, uit de vermeerdering der staats-schuld voortvloeiende, eene sterke drangreden te meer tot beperking van uitgaven, in het bijzonder van de militaire en van die voor onderwijs en openbare werken, en deze leden meenden er nogmaals ernstig op te moeten aandringen, dat de Regeering dit bij het ontwerpen der Staatsbegroting voor 1885 niet uit het oog zou verliezen.

Er waren leden, die, nu de Regeering niet intijds in de noodige middelen tot dekking van rente en aflossing der op te nemen gelden had voorzien, bezwaar meenden te moeten maken, om haar tot het sluiten eener leening te machtingen.

Volgens andere leden gold het, bij eene vervanging van vlottende door gevestigde schuld, gelijk thans werd voorgesteld, niet zoozeer de vraag, in hoever het algemeen financieel beleid der Regeering goedkeuring verdiende, als deze, of het gebruik van tijdelijke kredietmiddelen tot een zoo aanzienlijk bedrag in 's lands belang nog langer mocht worden bestaand, en zoo neen, welke de beste wijze was om daaraan een einde te maken.

In de meeste afdelingen gingen stemmen op voor de meening, dat het sluiten eener geldleening tot het voorgestelde bedrag wellicht niet noodig zou zijn, indien de Regeering de voor de overdracht der Staats-spoorwegen op Java, zoover als zij thans zijn afgewerkt, haar ter vergoeding der kosten van aanleg aangeboden som van 50 miljoen zou aannemen.

Zoolang niet gebleken was, dat de Regeering de overdracht der Indische spoorwegen aan particulieren althans in ernstige overweging had genomen, achtten de leden zich niet verantwoord om in het sluiten eener geldleening ten bedrage van 60 miljoen te bewilligen.

Daarentegen werd opgemerkt, dat, al werd het aanbod tot overneming der Indische spoorwegen onverwijld aangenomen, dan nog daardoor in den eersten tijd geen comptanten zouden worden verkregen.

Door een der leden werd nog een ander denkbeeld in overweging gegeven, namelijk, om ten behoeve van den aanleg van spoorwegen in Indië en ten laste van die spoorwegen eene groote, door het Rijk gewaarborgde, leening aan te gaan.

Het bedrag, dat de Minister door middel van geldleening wil verkrijgen, werd op zichzelf door de meeste leden niet te hoog geacht.

Sommige leden meenden in het belang van 's lands financiën aan een leening tegen 3 of 3½ procent de voorkeur te moeten geven. Gevraagd werd of de Minister over den aan te nemen rentevoet dekskundigen en vertegenwoordigers van de Amsterdamsche beurs had geraadpleegd. Nu in de laatste jaren reeds twee 4 pCts. leeningen zijn aangegaan, verdiende het echter, meenden de meeste leden, de voorkeur dien rentevoet ook ditmaal te behouden, om het aantal rentetypen niet te zeer te vermeerderen.

Er waren leden, die vroegen of niet het oogenblik voor een conversie der 4 pCts. Nationale Schuld in een 3½ pCts. fonds was aangebroken met het oog op de groote geldruimte, die tegenwoordig wordt waargenomen.

Door andere leden werd de uitvoerbaarheid eener conversie onder de bestaande omstandigheden in twijfel getrokken. Verscheidene leden verklaarden onder de bestaande omstandigheden geen bezwaar te hebben, om den Minister in de gelegenheid te stellen, de te sluiten leening en bloot aan bankiers toe te wijzen.

Andere leden achtten plaatsing der leening buiten openbare inschrijving niet vrij van bedenking en waren dan ook over het geheel meer gestemd voor openbare inschrijving, waaraan de deelneming, ook door toelating van inschrijvingen voor geringe bedragen, voor het publiek zoo gemakkelijk mogelijk moest worden gemaakt. In één afdeling werd het denkbeeld in overweging gegeven, om bij de ontvangers en betaalmeesters obligatiën verkrijgbaar te stellen, welk denkbeeld echter slechts weinig bijval vond.

Het openstellen der gelegenheid, om schuldbekentissen der nieuwe leening in inschrijvingen op het Grootboek te verwijselen, vond bijval.

Verstuiving van Duinzand.

De minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid heeft inlichtingen gegeven op het adres van J. Kwant en andere eigenaars of gebruikers van landerijen in den polder

Huisduinen, wonende te Helder, over de schade door het verstuiven van het daarnaast liggende zeeduin aan hunne eigendommen toegebracht.

Daaruit blijkt, dat in den winter van 1883 op 1884 door het voortdurend zeer onstuimige weder en vooral door den hevigen storm van 12 op 13 December 1883 de zandverstuiving buitengewoon hevig geweest is.

Toen in den zomer van 1883 — dus vóór de zandverstuivingen waarover thans geklaagd wordt — het nieuwe onderhondsbestek der zeewering voor het driejarige tijdvak 1884—1886 moest worden opgemaakt, is deze omstandigheid niet uit het oog verloren.

Terwijl tot dusverre in het bestek den aannemer alleen in het algemeen de verplichting was opgelegd, om enkele rauwe plaatsen met helm te beplanten, werden alnu bepaalde, ruimgestelde hoeveelheden helmbeplanting voorgeschreven, teneinde daarmede zoo spoedig mogelijk, den geheelen duinregel weder begroeid en vastliggend te maken.

Voordat echter het nieuwe onderhoud was aanbesteed en deze voorzieningen konden worden aangebracht, veroorzaakte het zeldzaam ruwe stormseizoen de bovenbeschreven zandverstuivingen. Sedert is in Februari en Maart j.l. de zeewering geheel met de in het bestek beschreven hoeveelheden beplant en daardoor vastgelegd, zodat het stuiven heeft opgehouden.

Aan het verzoek der adressanten is mitsdien voldaan terwijl de middelen thans beschikbaar zijn om een herhaling van het voorgesallene zooveel mogelijk te voorkomen.

Het behoeft intusschen geen betoog, dat bij latere hevige stormen en hooge stormvloed, waardoor het buitenduinbeloop weg- en loslaat, ook hier, evenals overal en te allen tijde langs smalle duinkusten, wederom verstuiving op de landerijen zal kunnen plaats hebben, doch in veel mindere mate dan in den afgelopen winter. Vooral bij zulke plaatselijke toestanden als te Huisduinen, d. i. achter een zeer smalle, op de stormtrek onmiddellijk aan de open Noordzee gelegen duinketen, staan de landerijen, die langs den duinvoet liggen, steeds aan onderstuiving bloot, wat dan ook aan de eigenaars van zulke landerijen en aan de bewoners der duindorpen zeer goed bekend is en in gewone winters geen klachten uitlokt.

De Minister van Buitenl. Zaken heeft aan de Tweede Kamer afschrift doen toekomen eener op 3 April 1884 te 's-Gravenhage ondertekende verklaring, houdende wijziging van het reglement, betreffende de visscherij en den vischhandel, den 20 Mei 1845 tusschen Nederland en België vastgesteld, ter uitvoering van art. 9 van het tractaat van 19 April 1839 tusschen genoemde Rijken.

Naar door eenige bladen verzekerd wordt, is bevel gegeven aan drie Marine-schepen, o. a. de *Ajeh* en het *Zilveren Kruis*, om uit Nieuwediep te vertrekken, met bestemming naar Atjeh, teneinde daar handelend op te treden.

Dezer dagen is, bijkens de *Ned. Spect.*, in het huisarchief des Konings de apologie of rechtvaardiging van graaf Lodewijk van Nassau teruggevonden. Het stuk is aan de Duitsche Rijksvorsten gericht en gedateerd 4 Maart 1568. Het is een antwoord op de indaging van den bloedraad. Het bevat vele bijzonderheden en beschouwingen over de gebeurtenissen van 1566; er blijkt o. a. uit, dat Lodewijk de steller is geweest van het eerste request aan de landvoogden, dat door de edelen is aangeboden. Het stuk zal waarschijnlijk spoedig met onuitgegeven brieven van Lodewijk door Dr. P. J. Blok, te Leiden, worden uitgegeven vanwege het Hist. Gen. te Utrecht.

Zendingsfeest te Boekenrode.

Het 21ste Christelijk Nationaal Zendingsfeest werd gisteren gehouden nabij Haarlem, op de buitenplaats *Boekenrode*, daartoe welwillend afgestaan door Mevr. de Wed. Meschert van Vollenhoven en den heer Mr. J. F. van Lennep. 't Was reeds de 4de maal, dat het schoone landgoed, zoo uitnemend voor dergelijke feestviering geschikt, tot dit doel werd afgestaan.

Een vriendelijk „Welkomstgreet”, in letters die uit de aarde ontsproten, bewees den bezoekers — een 10 à 12,000 — dat ze gaarne ontvangen werden. Geen enkel gedeelte zelfs van den fraaien tuin rondom het huis was afgesloten. De bezoekers toonden dan ook de gastvrijheid op prijs te stellen. Er heerste een door niets verstoorte orde en kalmte, hoewel daar ook bijeen waren, en blijkbaar al het schoone genooten dat de natuur bood, en het ernstig of opwekkend woord van zoo menig spreker. 't Weer, dat zich in den aanvang niet gunstig liet aanzien, klaarde spoedig op, en was zooals men 't maar wenschen kon. Men bleef van stof en regen beiden verschoond.

De openingsrede hield Dr. H. Pierson van Zetten, die met zijn gewonen helderen betoogtrant en in dubbelen zin verstaanbaar, sprak, naar aanleiding van het woord: „Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde, Gaat dan heen” enz. over het recht, den aard en de kracht der Zending. Eigenaardig toonde Spr. het onderscheid aan tusschen onderwijzen en leeren in dezen tekst, welk beiden met het doopen door den Heere geboden worden te doen. Het Amen dat Spr. ten slotte aan zijn hoorders vroeg vond onverdeelde instemming.

Van de 22 aangekondigde sprekers traden er 20 op. Voor Dr. Jonker, die verhindert was, sprak de heer Van Weede van Dijkveld. Als steeds leverde de heer T. M. Looman weder het verslag over de verschillende Zendingsverenigingen. De onderwerpen waren van zeer verschillenden aard, meest de uit- of de inwendige zending betreffende. De slotredenen werden uitgespro-

ken door Da. Hogerzeil en Da. Buytendijk. De stafmuziek van het 7e regiment infanterie bewees op de 4 spreekplaatsen voortreffelijke diensten.

Met dank aan Hem, van Wien alle goede gave komt, mag zeker dit feest als een der best geaande worden geroemd. Den avond te voren was op het feestterrein een Bidstond gehouden, door eenige honderden personen bijgewoond. Da. Hogerzeil, Da. Buytendijk en de heer Van Weede van Dijkveld gingen daarbij voor.

OMMEN, 18 Juni. De uitslag van de verkiezing van een lid der Prov. Staten in het kiesdistrict Ommen is, dat eene herstemming moet plaats hebben tusschen de hh. Piek te Luiten (lib.) en Helmich te Vilsteren (R.-K.).

GENEERD NIEUWS.

Gisteren, de gedenkdag van den slag bij Waterloo, werden van eenige particuliere gebouwen en van den grooten toren te 's-Hage vlaggen uitgestoken.

Op het standbeeld van Willem II werd weder, zooals ieder jaar, een lauwerkrans ter eere van den held van Waterloo neergelegd.

Onze stadgenoot de heer Leonard A. Springer, die voor de Internationale Tuinbouw-tentoonstelling te St. Petersburg een ontwerp voor een buitenplaats had ingesonden, is aldaar bekroond met de zilveren medaille, uitgelooft door het Ministerie van Domeinen.

De bekende koopman Heystek, tegen wiens handelingen hij herhalend ook door ons werd gewaarschuwd, is nog immer bezig met zijne orders anderen te vereeren, die, wanneer zij het door hem gevraagde leveren, natuurlijk niet al te vast op betaling mogen rekenen.

Omlaage zond hij aan een boterkoopman te Lochem een order per briefkaart om hem boter te leveren, maar de informatie die de boterhandelaar inwon en verkreeg, waren van dien aard, dat de koopman uit Lochem de boter maar bianen hield.

Men doet mededeeling van een door hem verzonden briefkaart, die als volgt luidt:

„Mijnheer,

„Het zoude mij aangenaam zijn van UED. tegen den billijkste prijs 1/3 grasboter van U te mogen ontvangen ik heb ongeveer 1/2 wekelijks voor hotelgebruik een achte of drie moedig, indien Uwen boter dus goed is en de prijs redelijk dan heb U de voorkeur aan mij te leveren, ik krijg ook nog van andere leveranciers proefstafjes die dus het meeste kan wedijveren heeft de voorkeur, mijn gewoonte van betaling is, na goeden ontvangst en akkoord bevinding het bedrag per postwissel over te maken.

„Krediet verlaag ik niet.

Met achting

D. F. HAYSTAK.”

Kleine Houtstraat.

Naar men vernemt, zijn er door het Gemeentebestuur maatregelen genomen, om de demping van den N. Z. Voorburgwal zooveel mogelijk te bespoedigen, hierin bestaande, dat aan den aannemer een premie is uitgelooft voor iedere week, dat het werk eerder zal zijn voltooid.

Er bestaat dus uitsicht, dat de oplevering, aanvankelijk op 1 September e.k. bepaald, wellicht reeds vroeger zal plaats hebben.

Door een vrouw is aan de Bank van Leening op Rapenburg alhier een valsche rijkdaalder in betaling gegeven.

Het vrouwtje vertelde aan de politie dat zij de rijkdaalder van haar man had gekregen, en deze ontving hem volgens zijn zeggen aan de fabriek van stoom- en andere werktuigen.

Het handschrift van het munstuk ontbreekt, terwijl het 't jaargetal van 1856 draagt.

Men schrijft ons uit Berkel en Rodenrijs: Dank zij het vrochtige weder der laatste dagen hebben thans alle veehouders overvloed van gras voor hun vee, zelfs gaat men nu nog akkers bestemmen om er hooi van te winnen, wijl over het algemeen het land, dat vro den beginne voor hooien bestemd was, slecht bezet blijft te zijn en maar een middelmatig beschoot zal opleveren, wat eigenlijk niet tot kommer hoeft te stemmen, omdat bijkans iedere boer nog heel wat over heeft van het vorige jaar.

Meer beduchtigheid wekt voor den boer het feit, dat de prijzen der suivelproducten belangrijk lager zijn dan het vorige jaar. Wel wordt wat meer gemolken dan toen, maar toch niet zoo veel meer dat dit de schade kan goed maken. Zou voor hen, die er uitsluitend melkrij op na houden, het vet ook al van den ketel zijn?

In het Hoofdorp te Haarlemmermeer had eergisteren een gerechtelijke schouwing plaats van het lijk eener oude vrouw, die verleden week Vrijdag door de buren in het huis van haar zoon was gevonden in een toestand van vervuiling en verwaarloozing, die aan het ergste deed denken.

Ze was door het Armbestuur uitbesteed en is Zaterdag overleden. Alhoewel er zware vermoedens van mishandeling tegen den zoon zijn gezeten, moet het politierechercheur tot dusver tot geen belangrijke ontdekking hebben geleid.

Te Montfoort werd gisterenmorgen een moeder beschuldigd haar tienjarig kind op ontzettende wijze mishandeld, en daarna zonder voedsel alleen tehuis gelaten te hebben. Een onderzoek door de politie ingesteld had tot uitslag dat het kind gevonden werd, en de beschuldiging waar bleek te zijn.

Het ongelukkige kind was buiten echt geboren en werd tot voor korten tijd door anderen opgevoed.

Gisterenmorgen Hop te 's-Gravenhage het gerucht dat er een groot aantal personen zouden verdronken zijn. Bij nader onderzoek bleek evenwel, dat zulks niet het geval was en de beide personen, die gevaar hadden geloopt te verdinken, bijtijds gered waren.

Er was namelijk een koetsier op de hoogte van den Leidsechen dam in 't water gered, en eene vrouw, die in den wagen zat, werd slechts met veel moeite gered.

Woensdag had in het algemeen slachthuis te 's-Boesch een voorval plaats, dat groote gevolgen had kunnen hebben.

Een vleeschhouwer, die aldaar een stier moest slachten en dien uit den stal naar de slachtplaats wilde brengen, werd door dat dier in den stal aangegrepen en zou zeer zeker verpletterd zijn geworden, als de man zich niet direct had laten vallen. Daardoor kon echter niet voorkomen worden, dat den slager nog al een diep gat met den hoorn van den stier in het dik van het been werd toegebracht. Op zijn hulpgeschreef werd hij door een slagermecht uit zijn benard toestand onttast.

Zeer zeker zijn meerdere ongelukken voorkomen door het krachtige optreden van den opzichter bij het algemeen slachthuis J. J. van Saa. Deze sloot, nadat bovengenoemde slager er uit ontkomen was, terstond de deur van den stal, waarin de stier zich bevond, en liet niet toe dat eenige slagers en andere

personen zich in den stal begaven om den stier dood te steken.

Door een raam, hetwelk uitkomt op de buitenplaats van het slachthuis, werd het dier eindelijk door den heer A. J. Vlamming, commissaris-korpsmeester bij het slachthuis, doodgeschoten.

Naar de *Amst.* vernemt, heeft een gemeentebestuur in ons land alomtegenwoordig een vernutlig middel bedacht ter opwekking tot sparen en daardoor ter bevordering van welvaart bij de volkklasse.

Men besloot namelijk, om ter gelegenheid van elk huwelijk van personen uit de kleine burgerij, aan den echtgenoot, behalve het zoogenaamde familieboekje, ook uit te reiken een op zijn naam gesteld spaarboekje van de *Rijks-Post-spaarbank*, waarop het gemeentebestuur een klein geldelijk bedrag deed inschrijven.

Ziedaar een voorbeeld van vaderlijke zorg, en een bewijs van onbekrompenheid van geldmiddelen.

Een winkelier in de Molstraat te 's-Gravenhage ontving van een dienstbode bezoek. Zij kwam een mantel halen voor mevrouw, en wilde er maar even mede heengaan, om hem te laten zien.

Ze moet echter nog den uitslag komen mededeelen aan den winkelier, die het slachtoffer van oplichting werd.

Te Teteringen bij Breda heeft Zondag sekere Van der List, een boerenarbeider, eerst een geacht ingezetene om geld gevraagd voor een borrel, en toen hij dit niet kreeg, hem een paar geduchte oervogen gegeven, waarop de aangevallene vluchtte. Daarop ging v. d. L. naar de herberg van Kanters, waar hij twee personen uit Breda aantrof, die hij mede om geld vroeg, en toen ook dezen weigerden, werd een hunner, sekere V., tot driemaal toe zoo hevig door hem mishandeld, dat deze bloed heeft opgegeven en op het oogenblik niet buiten gevaar is. De Rijkspolitie heeft proces-verbaal opgemaakt.

Gisteravond is P. de Roos, van Klarendam, bij Abraham, vermoord door zijn schoonzoon Jansen van Galem, door een revolvershot. De aanleiding tot de misdaad was een woordewissel. De dader vluchtte het Klarendamsche bosch in, doch heeft in den loop van den nacht zichzelf aangegeven.

Men meldt aan de *Leidsche Courant*: Met de gewone vruchten van asperies uit het Westland, begint de verzending van nieuwe aardappelen toe te nemen. De asperies zijn dik en blank, hetgeen te danken is aan het gunstige weder van Maart en een deel van April, waardoor men in staat werd gesteld vroeger dan gewoonlijk deze zoo gezocht perworts op te steken, die menigen anders zonder bijkomende toespits, het verhemelte niet zouden streelen. Van de aardappelen kan verwacht worden dat zij spoedig in waadom zullen toenemen, aanrijpen en bloeiing worden; eene eigenschap, die aan de nieuwe vrucht doorgaans in het begin te vergeefs wordt gezocht. Binnen een maand zijn de oude aardappelen door de nieuwe verdrongen, hoewel eerstgemelden zich bijzonder goed gehouden en een amakelijken schotel opgeleverd hebben, bij verscheidenheid van soorten. Bij de droogte, die in den laatste tijd, bevorderd door den noordewind, is ontstaan, komt nu en dan regen aan veldgewas en weland enige verwerking brengen, hoewel de groeizameid gering is, die dan ook wordt teruggehouden door eene te lage temperatuur. Lentschting is Juni tot dusver niet geweest en de nachten waren koud. Zoolang het gekwaak der kikvorschen niet daverd tot binnen de stadswallen uit de sloeten der omliggende weiden, wordt het genot der lente niet gemaakt. Intusschen verloopt de langgewenschte tijd van het eerste, frische groen, het gesang der vogelen en het roepen van den koekeek; weldra heeft de zee maar hoogten stand bereikt en is de zomer aangebroken. Maar de wijnsat zal geen rijpe vruchten dragen, als het weer niet keert, want hij moet nog deze maand in bloei komen, zal hij in den herfst met zijne vrucht-trossen pronken, en zoover is hij nog niet. Ook de moerbeiboom is ten opzichte van zijne vruchtzetting veel achter. De aijboonen moeten warm weer krijgen, anders klimmen zij niet langs de staken en de augurken en komkommers van den volgen grond wachten evenzeer op zomer om vruchten voort te brengen. De pluk van aard-belen is gunstig bij de zoo uitgebreiden teelt, die dan ook van jaar tot jaar toeneemt. Wat den stand van het weland betreft, het vee heeft wegens gebrek aan gras, hoewel het koude weer, ook den greef niet bevoordert. De hooibouw is overal bezaaid en wordt voortgezet zoolang er gras voorkomt, geschikt om gemaaid te worden en zoolang de som harte koesterende stralen wil schenken om dit te drogen. Men bepaalt zich er niet meer toe, gelijk vroeger jaren, dat de hooibouw op zekeren tijd begon en eindigde. „Met Sint-Jacob (25 Juli), moet de barg in top”, was toen een spreekwoord dat doorgaans opgevolgd werd en opgevolgd kon worden, omdat men na een onderwetschen winter, inderdaad lente en daarop zomer kreeg. Althans het blijkt telkens dat na een zachten winter eigenlijk een vorielgen herfst, het eerst pas voor een deel winter wordt in de lente, of dat de zomer zich door buitengewone koelheid onderscheidt met dreigende hagelwolken.

Van de bloemen, die den hof versieren, komt de roos ook dit jaar weder in volle schoonheid prijken. Met eene donkere lucht en weinig warmte ontwikkelt „de koningin der bloemen” zich het best en behoudt zij hare bevalige kleur.

De Staats-Courant.

Met het stoomschip *Sorabaya* zal 21 Juni Juni a.s., 't morgens te 9½ uur, een briesvenmaal worden verzonden uit Rotterdam naar Padang en Batavia.

Blijkens mededeeling van den waarnemenden agent en consul-generaal der Nederlanden te Alexandrië, is door hem van de Indische Regeering het telegraphisch bericht ontvangen, dat de cholera te Groot-Atjeh is geweken.

Kerk en School enz.

Bezoeken.

Ned. Herv. Kerk. Te Oude-Watering, M. J. Bouman, te Leerdijk. — Te Stevensweerd, J. P. D. v. Veen, te Eerbeek. — Te Hippolitushoef (Wieringen), W. v. d. Veen, te Hoorn (Terschelling).

Aangenomen.

Doopges. Gem. Naar Rotterdam, door Jhs. Dyerlack, te Vlieland.

Bedenkt.

Doopges. Gem. Voor Litem, door L. v. Cleef, te Tjallebert.

Voor de restauratie van de Hervormde kerk te Amerongen heeft lady Villiers, thans in Engeland wonende, £ 5000 beschikbaar gesteld.

BERKEEL EN ROSENWILJA, 18 Juni. Onze predikant J. W. F. Roth Sr. hoopt Zondagmiddag te half twee ure alhier zijn afscheidrede te houden „om den daaropvolgenden Zondagmiddag” zijn intrede te doen bij de Hervormde gemeente te Wageningen. De bevestiging aldaar

sal geschieden des voormiddags door De van Baerle.

Zondag 15 Juni is in de Hervormde kerk te Sneek een collecte gehouden voor de Vrije Universiteit op gereformeerde grondslag, welke de som opbracht van f 109.15.

Familie-berichten.

BEVALLEN.
Overschie, 16 Juni. M. Speelman-Hoogerbrugge, Z. — Smilde, 17 Juni. J. E. Eke-Bijnsma, D. — Amst., 16 Juni. W. H. Geveke-Gouw, Z. — Amst., 17 Juni. J. N. Soeters-de Rooij, Z. — Hardinxveld, 16 Juni. S. T. V. Hoogenhuijs-Coninck Liefsting, Z. — Medemblik, 14 Juni. H. T. M. Pool-Polmers, D. — Amst., 16 Juni. C. P. J. Wigerama-Stoffijn, D. — Leeuwarden, 17 Juni. M. Wijbrand-Duijvis, D. — Losser, 15 Juni. E. Thoden v. Velzen-Pannenberg, D.

OVERLEDEN.
Longerhou, 14 Juni. H. Jansen, 9 j. — Apeldoorn, 16 Juni. W. J. Jorissen, 64 j. — Amst., 15 Juni. J. G. Arends v. Schrevel, 46 j. — Amst., 16 Juni. A. E. v. Giesse, 18 j. — Amst., 18 Juni. G. F. Hoelen, 58 j. — Haarwerd, 15 Juni. M. Lanke Wed. Idler, 84 j. — Groningen, 17 Juni. W. Mulder-Dommerting, 54 j. — Amst., 15 Juni. M. Groenewegen-Boelhouwer, 63 j. — Amst., 16 Juni. J. v. Dal, 79 j. — Zwolle, 16 Juni. B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis. — Haarlem, 17 Juni. S. M. v. Noord-Wed. Vogelpool, 90 j.

Telegrammen.

Londen, 19 Juni. De Times meldt uit Konstantinopel van den 15: »De Porte heeft aan de groote mogendheden een circulaire gezonden, wier inhoud neerkomt op het volgende: De taak, door Engeland op zich genomen, in Egypte de orde te herstellen, is in zoverre vervuld, dat de Britsche troepen, welke het land bezet houden, zouden kunnen worden teruggeroepen. Mochten evenwel de groote mogendheden de tegenwoordigheid van een buitenlandsche militaire macht nog noodig oordeelen, dan zou Turkije, of alléén, of met Engeland, Frankrijk, Italië, Spanje verenigd, hierin kunnen voorzien.»

Londen, 18 Juni. Aanvoer van Eng. Tarwe 500, vreemde do. 17,100. Eng. Gerst — v. do. 3,500. Eng. Haver — v. do. 35,200 gra Eng. Meel — vreemd Meel — zakken. Eng. Meel — vreemd Meel — zakken.

Londen, 18 Juni. 3 Tarwe — a. Rogge-ladingen aan de kust te koop aangeboden. Tarwe en Meel traag. Gerst traag. Haver ferm, do. ord. traag.

Londen, 18 Juni. Tin Straits £ 83.10 a —, op levering 3 maanden £ 84.5 a —. Lijzer, Glasgow Pig. 41.9 a —. Zink £ — a —. Koper, Chili £ — a —.

Frische Boter 78 a —. Londen, 19 Juni. Veemarkt. Aangevoerd: 300 Runderen, 5,000 Schapen en Lammeren, 70 Kalveren. — Zwijnen. Beste Runderen 4 a 5/8, Schapen en Lammeren 4 a 5/6, Kalveren 4 a 5/8, Zwijnen 4 a 5/6.

Liverpool, 19 Juni. Katoen stil. Verkocht 8,000 b., invoer 1,000 b.

Liverpool, 19 Juni. (3de dep.) Katoen. Verkocht 10,000 bn., op spec. 1000 bn. Amerik. vaster. Surats stil.

Amer. naar verschillende havens, L. M. C. lev. Juni/Jul 6 1/2, Juli/Aug. 6 1/2, Aug./Sept. 6 1/2, Sept./Oct. 6 1/2, Oct./Nov. 6 1/2.

Berlijn, 18 Juni. (Slotkoers.) Rogge Juni 145.50, Sept. 146.50, Roaspolie, Juni 55.80, Sept. 56.80, Tarwe, Juni/Jul 171.50, Sept./Oct. 176.75, Spiritus Juni/Jul 51.30, Aug./Sept. 51.80, Sept./Oct. 50.90.

Wissel Amst. s.m. —, do. kort. —. Hamburg, 18 Juni. Tarwe, per Juni/Jul 170. —, Juli/Aug. 171. —, Rogge, Juni/Jul 133. —, Juli/Aug. 132. —. Roaspolie loco 86. 57 1/2, Oct. 86. 56 1/2.

Petroleum loco 7.45 brief, dito 7.40 geld, Juli 7.40, Aug./Dec. 7.70.

Reuzel Wilcox 41. —, Spek half Short half Long —.

Koffie Rio-Deel ord. 47. —, Santos good average 47. —, omzet 3000 bn.

Koffie Markt stil, prijzen vast doch onveranderd.

Bremen, 18 Juni. Petroleum, loco 7.25, Juli 7.35, Aug. 7.45, Dec. 7.65.

Reuzel Wilcox loco 41 1/2. Spek 1/2 short 1/2 long loco —.

Rijst lusteloos.

Keulen, 18 Juni. Tarwe, dadelijk vreemde 19. —, Juli 17.85, Nov. 18.40, Rogge, dadelijk vreemde 1b. —, Juli 14.75, Nov. 15. —, Roaspolie, dadelijk 30. —, Mei —, Oct. 38.80.

Tarwe hooger. Rogge hooger. Olie stiller. Rijshoogte ten 1 uur 2.39 G.

Parijs, 19 Juni. Roaspolie, loopende maannd fr. 67.50, Juli fr. 67.75, Juli/Aug. fr. 68. —, 4 laatste maanden fr. 69.75.

Lignolie, loopende maannd fr. 50.50, Juli fr. 50.75, Juli/Aug. fr. 51.25, 4 laatste maanden fr. 53. —.

Spiritus, loop. maannd fr. 44.75, Juli fr. 45. —, Juli/Aug. fr. 45.25, 4 laatste maanden fr. 45.75.

Suiker, 88° dad. fr. 88.25 a 88.50, witte no. 3 loopende maannd fr. 46.25, Juli fr. 46.25, Juli/Aug. fr. 46.33, 4 maanden van Oct. fr. 47.36, dito geraffineerde fr. 101. — a 102. —.

Meel, 9 merken, loop. maannd fr. 47.75, Juli fr. 48.10, Juli/Aug. fr. 48.30, 4 laatste maanden fr. 49.40.

Tarwe, loop. maannd fr. 22.40, Juli fr. 22.90, Juli/Aug. fr. 23.10, 4 laatste maanden fr. 23.90.

Rogge, loop. maannd fr. 16.25, Juni fr. 16.25, Juli/Aug. fr. 16.35, 4 laatste maanden fr. 17. —.

New-York, 18 Juni. (Slotkoers.) Wisselkoers op Londen 8.44 1/2, do. Parijs 5.30, do. Berlijn 94 1/2, 4 pCt. Amerik. 1877 120 1/2, Aand. Erie Spoorweg 133 1/2, Aand. Canada Pacific 44. —, do. prof. Wabash, St. Louis Pacific 128 1/2, Miss. K. & T. A. 18 1/2, do. Union Pac. 38 1/2, do. Centr. Pacific 40 1/2, 6 pCt. Oblig. do. 112 1/2, Aand. New-York Central 103 1/2, dito Illinois 117 1/2, do. Prof. St. Louis, San Franc. 124 1/2, do. Lake Shore 81 1/2, do. Prof. Chic. N. W. 124 1/2, do. Canada Southern 35 1/2, do. Louisville Nashville 28. —, do. Chic. Milw. St. Paul 69 1/2, do. New-York Ontario Western 9. —, do. Denver Rio Grande 9 1/2, Aand. St. P. Man. Minn. 87. —, Aand. Michigan 66. —.

Beleening dadel. opschib. op U. S. Gov. Bonds 1 1/2 pCt., do. op andere fondsen 1 1/2 pCt.

New-York, 18 Juni. Spek 9. —, Katoen delivery Sept. 11.38, do. Oct. 10.88, Katoen middl. Upland 11.75, do. do. New-Orleans 11 1/2, Petroleum, ruwe 67 1/2, do. Pipe Line Cert. 97 1/2, do. geraffine. te New-York 8. —, do. te Philadelphia 7 1/2. Reuzel Wilcox 8.25, do. Fairbanks 8.20, do. futures Juni delivery 8.80, Meel 3.45, Maas 63. —, roode Winter-tarwe 102 1/2, loopende maannd 100 1/2, Juli 101 1/2, Aug. 103 1/2, roode Voorjaars-tarwe no. 2 loco 98. —, Suiker, Muscovados 4 1/2, Koffie Rio Fair 10. —, do. Good 10 1/2, do. 7 low ord. Juni 8.25, do. 3 1/2 m. 8.55, Koffie, Santos m. pr. 10 1/2, h. pr. — Vracht voor Grassen naar Liverpool 8. — per bushel, voor Katoen naar Londen 8 1/2 per bushel, vracht voor Katoen 1 1/2. Lijzer, Garbarrini 21 1/2. Prime City Talk 6 1/2 a —. Tin, Austral. —. Katoen, de-

gelfische ontwaagt —, — bn., uitvoer naar Engeland 8,000 bn., uitvoer naar het vasteland 11,000 bn.

Handels- en Marktberichten.

Amsterdam, 19 Juni. Tarwe per 2400 kil. op levering hooger, Nov. f 243. Rogge per 2100 kil. constant zonder korting op levering hooger, Oct. f 168. Petroleum stil, loco f 9, najaar f 9 1/2 E. Koffie. Afgegaan 626 bn. Macassar ex Auguste, 207 bn. do. ex Catharina, 572 bn. Auguste ex Prius Alexander en 123 bn. do. ex diverse schepen.

Kinabast. Door de N. H. M. in veiling verkocht 1440 bn. op 20 km. Java tot goede prijzen.

Vruchten. De veiling is als volgt afgelopen: 300 kn. nieuwe Vouria Eleme Bosijn verk. f 9 a 9 1/2; 492 kn. a. rood Samos Bosijn ged. verk. f 7 1/2; 1010 kn. a. Chemsé Sult. Bosijn verk. f 12 1/2; 722 kn. a. Vouria Sult. Bosijn. 183 kn. opgeh. f 14, rest verk. f 11 1/2 a 12 1/2; 737 kn. n. Vouria Sult. Bosijn verk. f 11 1/2 a 12 1/2; 117 vn. a. Zant. Krenten verk. f 18 1/2.

Amsterdam, 19 Juni. Aardappelen. Zwa blauwe f — a —. Groninger zwarte f 0. — a —. Pruis. Hamburgers f 2. — a —. Frische jammen f 1.80 a 2.30, Frische Kogelsche jammen f 1.40 a 1.50, Zeeuwse Flakkeesche jammen f 1.40 a 2.60, do. Champ. f 0. — a —, dito poeters f 0. — a 0. —, Geldersche blauwe f — a —, do. jammen f — a —, Geldersche Tomaten f — a —.

Italiaansche nieuwe — a — a. per kil. Nieuwe Andijkers f 5. — a 6. —, do. Westlandsche f 4. — a 5. —, do. Amerik. 3. — a — per hekt.

De aanvoer van oude blijft steeds aanhouden en worden onderhands voor onbekende prijzen veel weggedaan, daar de voorraad ongekent groot is.

Schiedam, 19 Juni. (Per tel.) Montwijn f 12.50, Jenever f 18. —, Amsterdamsche Proef f 19.25 per Ned. vat, zonder fust en sonder belasting. Spoeling f 0.80 per ketel. Spoeling werd door de Schiedamsche Spoelingsvereniging a f 1.10 verkocht.

Delft, 19 Juni. (Per tel.) Prijzen der Boter: f 52. — a 64 het 1/4 vat. Aan de Stadsraad gewogen: 5 potten, —/4, 1242/8 en 69,16 vn. Boter, te samen wegende 25,630 kil.

Gransen lusteloos. Vee. Vette Koeien traag, Kalfkoeien traag. Vaarkoeien redelijk, vette Kalveren traag, vette Schapen traag, Weischapen traag, Weillammeren redelijk, Varkens en Biggen traag, auchtere Kalveren vlug.

Randvleesch 68, 75, 80 a, vet Kalfvleesch 70, 80, 90 a, Schapenvleesch 58, 64, — a, Lamsvleesch — a per kil.

Dokkum, 18 Juni. Tarwe, 80 kil. f 8.50 a f 8.75, 72 kil. f 6.50 a 6.75, 76 kil. f — a —, Rogge, 70 kil. f 5.70 a 5.80, 72 kil. f 6. — a 6.10, Gerst, 60 kil. f 4.35 a 4.45, 62 kil. f 4.80 a 4.75, Haver, 40 kil. f 3. — a 3.10, 46 kil. f 3.75 a 3.85, 50 kil. f 4.25 a 4.35, Kanariëzaad — kil. f — a —.

Boonen f 5. — a 6.30, Lijnzaad f — a —. Wol f 0. — a 0. —.

Eieren 47 1/2 a de 20 sta. Chichoreiwortels f 8.12 1/2.

Vias zonder aanvoer. Aardappelen. Voor goede kwal. bestaat goede vraag op worden tegen f 3 a 3.10 per hekt. opgekocht.

Sneek, 17 Juni. Boter. 1e soort f 41.50 a f —, 2e soort f 42. — a 43. —, 3e soort f 38.50 a f 39. —, bij de Vereniging: 1e soort f 36.50 a f 37. —, 2e soort f — a —, 3e soort f — a —.

Aangevoerd 1362 1/2, 38 1/2 en 1/2 vaten. Kaas. Aangevoerd 57385 kil. nagel. f 96. — a f 99.50, kanten f 24. — a 33. —, witte kruid-

Sneek, 17 Juni. Vee. Aanvoer 165 Koeien f 80 a 90, 220 Kalveren f 5. — a 45. 300 Schapen f 12 a 36, 400 Lammeren f 5 a 18. 59 Varkens f 35 a 125, 10 Biggen f 9 a 86. 25 Stieren f 60 a 200, 28 Paarden f 50 a 130.

Huiden: koe 34. — a 36. —, pink 40. — a 44. — a per kil; paarden f 7. — a 8. —, kalfvellen f 1.75 a 2.25, schapenvellen f 3. — a 4. —, do. bloote 60 a 90 c per stuk.

Schoonhoven, 18 Juni. Hennep. Aanvoer — bos, schil f 20 a 23, gelling f 18 a 20, bint f 17 a — per 50 kil. Hennepzaad f 9. — a 10. — per hekt. Boter, 1e kwal. 60 c, 2e kwal. 45 c per 1/2 kil. Kaas f 24. — a 28 per 50 kil. Eieren f 3.50 a f — per 100 stuks. Vette Varkens 22 a 25 c per 1/2 kil, Overloopers f 17. — a 22 per stuk, vette Kalveren 26 a 29 c per 1/2 kil. auchtere do. f — a — per stuk. Schapen f 25 f 27, Lammeren f 8 a 14. Biggen f 6 a f 10. —.

Appelen f — a —, Peren f — a —. Aardappelen, klein geel f 3.25, Zeeuwse jammen f 3.75, wolkmamers f —, rood f —, poeters f —, alles per hekt.

Weesp, 17 Juni. Boter. Aanvoer — halvekil, prijs — a — c per 1/2 kil.

Kaas. Aangevoerd 81 part. Goudsche 1e kwal. f 24. — a 26. —, 2e kwal. f 20. — a 23. —. Aardappelen. Zeeuwse jammen f 3. — a f —, Frische f 2.25 a —, nieuwe f 10. — a f — per hekt.

Kipieren 3 1/2 a 4 1/2 a per stuk. Koeien f 150 a 180. Schapen f 16 a 26. Keuen f — a —. Schrammen f 12 a 20. Zeugen f — a —. Pinken f 130 a 140. Lammeren f 8. — a 14. —. Stieren f — a —. Kalveren f — a —. Varkens f — a —.

Antwerpen, 18 Juni. Petroleum, geraffin. dad. op blaak fr. 18 1/2 a 18 1/2, loopende maannd fr. 18 1/2 a —, Juli fr. 18 1/2 a —, Aug. fr. 18 1/2, Sept./Dec. fr. 19 1/2 a —, stil.

Reuzel Wilcox dadelijk fr. — a —. betaald, nu fr. 100. — a 100 1/2 gevorderd, Sept. fr. 100. — a 101 1/2, Oct./Dec. fr. 100 1/2 a fr. —, Mae Farlane fr. —, Fairbank fr. 93. — a —, Chamberlain fr. —, Fowler Brothers fr. — a — per 100 kil; vaster.

Amerik. Spek, long middles fr. 104. — a —, short do. fr. 109. — a —, long en short dadelijk fr. 104. — a —, loop. maannd fr. 104 1/2 a fr. —, Juli fr. 106. — a —, traag.

Suiker, ruwe indische 88° No. 12/30 dadelijk fr. — a —, op lev. Juli fr. — a fr. —, Aug. fr. — a —, 3 maanden van Oct. fr. — a —.

Wol. Afgegaan 161 bn. La Plata vet, — b. Australische vet, — b. Chili vet.

Koffie prijsloos; good average Santos per Dec. fr. 58 1/2.

Brussel, 18 Juni. Gransen stil. Tarwe, roode Amerik. winter fr. 22 per 100 kil.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.
NIEUWEDIJEP, 18 Juni. Trovethick, (a) News; Pieter, Hoelstad, Antora; A. R. Falck, J. C. E. Metus, Lovias; Hornsøand, A. N. Hanssens, Hernsøand.

YMUUDEN, 18 Juni. Mars, (a) Croonstad; Marguerite Louise Regine, W. B. v. d. Meer, Riga; Anna & Bertha, D. H. G. Valk, Ornskoldsvik; Amelie, Johannesen, Wyborg; Taxonia, Esq. jacht, Rotterdam; 19 dito. Isle of France, (a) Bilbas Vaerder, Sibolt, Riga.

HELLEVOETSLUIS, 18 Juni. Sansparil, Searie, Teigmouth L. v. Brouwers.

NIEUWE WATERWEG, 18 Juni. Tritos, (a) Croonstad; Leander, (a) Riga.

DORDRECHT, 17 Juni. Aurora, R. J. de Weerd, Hudikw.

ZIERIKZEE, 17 Juni. Mystery, Dorrell, Lond. a. Dordt.

MACASSAR, voor 18 Juni. Maria, C. Schall, Shields.

SAVANNAH, 4 Juni. Tjomo, Bache, Rott. CHATHAM, 30 Mei. Sift, Jensen, Amst.

QUEBEC, 6 Juni. Oxo, Dahl, Amst. BILBAO, 11 Juni. Woodland, (a) Amst.

KOPENHAGEN, 18 Juni. Rembrandt, (a) Amst. BOLDERRA, 15 Juni. Jacob & Catharina, Weidner, Amst.

NIEUWEDIJEP, 19 Juni. Schwanette, Lukens, Koningsb.

YMUUDEN, 19 Juni. Petrel, (a) Londen; Astrea, (a) Hamburg.

NIEUWE WATERWEG, 19 Juni. Moldart, (a) Odessa; Cordova, (a) Huels; H. J. Plant, C. v. Wijk, Nerva.

VLISSINGEN, 19 Juni. Darien, (a) Pondicherry; Paris, (a) New-Orleans; Princess Hearlie, (a) Bilbao; de Mailbot, Queensbro.

SUEZ, 18 Juni. Prins Hendrik, (a) Bat. a. Amst. heeft de reis voortgezet.

MONTEVIDEO, 16 Mei. Hendrik Jan, D. J. Brouwer, Fernambuck.

BURNT-ELLAND, 15 Juni. Arendina, L. G. Boerhave, Delfs.

VERTROKKEN.
NIEUWEDIJEP, 18 Juni. Harriet Wardle, Musgrave, Newc; Ever, Nederl. Stoomkanonierboot, Zuidere.

YMUUDEN, 18 Juni. Forest Queen, (a) Hull; St. Agnes, Eng. jacht, Rott; 19 dito. Johanna, D. T. Visser, Riga; Lina & Johanna, J. L. Wierama, Sundw; Ymuuden, C. Ledewijk, dito; Eendragt, P. P. Dijkstra, Zweden; Vesta, (a) Hamburg.

VIIJE, 18 Juni. Arion, (a) Bremen.

CUXHAVEN, 18 Juni. Astrea, (a) Amst. GROONSTAD, 14 Juni. Svend, (a) Rott; 15 dito. Volmer, (a) Amst.

NIEUWEDIJEP, 19 Juni. Maria, J. E. Visser, Nerva; Argo, Rasmussen, Hudikw; Frans Nabrecht, Ned. loodstranspootboot, Zuidere.

YMUUDEN, 19 Juni. Minerva, (a) Croonstad. OOSTMAHORN, 18 Juni. Margrietha Engelina, J. Pilou, Itzehoe; Zeeploeg, H. Sloots, Hamb.

NIEUWE WATERWEG, 19 Juni. Anna Catharina, Schubert, Odense; Fix, Aligot, Fredrikstad.

ADEN, 18 Juni. Noord-Brabant, (a) (Bat.) Rott. SOUTHAMPTON, 18 Juni. Prins Alexander, (a) (Amst.) Bat.

WEST HARTLEPOOL, 17 Juni. Gezusters, L. de Boer, Riga.

AMSTERDAM, 19 Juni. Het Ned. stoomschip Koning Willem III. van hier a. Batavia, vertrok gisteravond te 9 uren van Londen en passeerde des nam. 3 uur Dover.

— Het Ned. stoomschip C. Fellingier, van Saigon a. Europa, vertr. heden van Port Said.

WATERMOEGTE.
MANNHEIM, 18 Juni. 4.70 El. Was 0.53 M. COBLENZ, 18 Juni. 2.36 El. Val 0.00 El.

KEULEN, 19 Juni. 2.33 M. boven 0. Was 0.04 M. KEULEN, 19 Juni. Rijshoogte 1 uur 2.39 M.

ARNHEM, 18 Juni. 8.58 M. + 1.67 M. Val 0.06 M. MAASTRICHT, 18 Juni. Hoogte der Maas 0.68 M. boven 0 aan de peilgemaal der brug. Was 0.07 M.

VERSWIK, 19 Juni. 1.93 M. + A. P. 4.59 M. onder N. P. Val 4 cM.

WISSELKOERS.
AMSTERDAM, 19 Juni 1884

Parijs..... Kort/ 48.12 1/2 Fr. 100

..... 1/2 m.

..... 2/2 m.

..... 3/2 m.

..... 4/2 m.

..... 5/2 m.

..... 6/2 m.

..... 7/2 m.

..... 8/2 m.

..... 9/2 m.

..... 10/2 m.

..... 11/2 m.

..... 12/2 m.

..... 13/2 m.

..... 14/2 m.

..... 15/2 m.

..... 16/2 m.

..... 17/2 m.

..... 18/2 m.

Beurstijdingen.

Officiële Prijsnotering.

AMSTERDAM, 19 Juni 1884.

De niet genoemde fondsen zijn heden niet verhandeld.

Staatsleeningen.

EUROPA.

Nederland. Laagste. Hoogste. (Gob)

Cert. N. Werk. Sch. 24 667 1/2

Cert. N. Werk. Sch. 3 793 1/2

Cert. N. Werk. Sch. 4 1027 1/2

Cert. N. Werk. Sch. 5 1027 1/2

Cert. N. Werk. Sch. 6 1027 1/2

Cert. N. Werk. Sch. 7 1027 1/2

Cert. N. Werk. Sch. 8 1027 1/2

Cert. N. Werk. Sch. 9 1027 1/2

Cert. N. Werk. Sch. 10 1027 1/2

Cert. N. Werk. Sch. 11 1027 1/2

Cert. N. Werk. Sch. 12 1027 1/2

Cert. N. Werk. Sch. 13 1027 1/2

Cert. N. Werk. Sch. 14 1027 1/2

Cert. N. Werk. Sch. 15 1027 1/2

Cert. N. Werk. Sch. 16 1027 1/2

Cert. N. Werk. Sch. 17 1027 1/2

Cert. N. Werk. Sch. 18 1027 1/2

Cert. N. Werk. Sch. 19 1027 1/2

Cert. N. Werk. Sch. 20 1027 1/2

ADVERTENTIE.

GETROUWD:
J. H. W. VEENHOVEN
EN
H. W. F. VAN HASSELT.
Ellecom, 19 Juni 1884. (4433)

Voorspoedig bevalen van een ZOON,
M. SPEELMAN—HOOGERSBOOG.
Overeschie, 16 Juni 1884. (4423)

Door Gods goedheid voorspoedig bevalen
van een DOCHTER MARIA BIE-
GER—SILVIUS, geliefde Echtgenoot van
P. BIEGER.
Poerwonder, 21 April 1884. (4439)

Door Gods goedheid bevalen van een
ZOON M. C. VAN HERWERDEN,
geliefde Echtgenoot van
P. N. PIKAAR, v. d. M.
Reenen, 18 Juni 1884. (4442)

Tot mijne bittere smart ontliep
heden middag na een slepende ziekte,
in de vaste hoop des eeuwigen levens,
mijne enigste en innig geliefde Dochter
BEITSCHIE, in den ouderdom van
bijna 20 jaren.

Zeer zwaar valt mij en mijn overge-
bleven Zoon dit verlies, doch wij wen-
schen Gods te zwijgen.

Wed. TIGCHELAAR,
geb. W. KNOLL.
Scabierum, 15 Juni 1884. (4421)

Heden ontliet in vrede, na een
kortstondig lijden, in den ouderdom
van bijna 54 jaren, mijn hartelijk ge-
liefde Echtgenoot, de WelEerw. Zeer
Geleerde Heer WILLEM JACOB JO-
RISSEN, Predikant bij de Herv. Gemeen-
te alhier, Ridder der orde van
den Gouden Leeuw van Nassau.

Vrouwe M. A. G. R. JORISSEN,
geb. Baroness TATE van AMERONGEN.
Eenige Kennisgeving.
Apeldoorn, 16 Juni 1884. (4424)

Voor de menigvuldige bewijzen van deel-
neming, ondervonden bij het overlijden
onzer hartelijk geliefde Echtgenoot en Moeder,
betuigen wij, ook namens onze weder-
zijdsche betrekkingen, onzen hartelijken dank
F. A. KRÖNER.
J. F. A. KRÖNER.
F. J. G. KRÖNER.
Amsterdam, 20 Juni 1884. (4441)

De Heer en Mevrouw VEENHOVEN—
VAN HASSELT, betuigen bij deze, ook
namens wederzijdsche betrekkingen hunnen
welgemeenden dank voor de vele bewijzen
van belangstelling, zoowel voor als bij hun
huwelijk ondervonden. (4434)

VEREENIGING

voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs.

De Hoofd-Commissie bericht dat heden
heeft plaats gehad:

1°. De Twaalftde Uittolting van vier Aan-
deelen, ieder van f 500.— in de Leening
van 1872, groot f 100,000 en dat uitge-
loot zijn:

Nos. 15, 167, 36, 194, 160 en 108.

2°. De Derde Uittolting van vier Aan-
deelen, ieder van f 250.— in de Tweede
Leening van 1881, groot f 50,000 (waar-
van f 36,000 is geplaatst) en dat uitge-
loot zijn:

Nos. 61, 51, 28 en 128.

De aflossing dezer aandelen, welke in
dorso behooren geteekend te worden, zal
van 1 Juli e. k. af geschieden bij den Heer
J. M. HEIJBOCK, Rozengracht 62, alhier.

De Hoofd-Commissie voornoemd,
en namens haar,
N. M. FERINGA, Lid-Secretaris.
Amsterdam, 12 Juni 1884. (4440)

Een Hulponderwijzer,

met aantekeningen voor de Franche en
Duitsche Talen en de Wiskunde, zoekt
eene betrekking aan eene school voor M.
U. L. O., liefst in eene der voornaamste
steden. Op vrijen tijd zal vooral gelet wor-
den. Adres met franco brieven, Lett. T.
No. 113, aan het Advertentie-Bureau van
YBE YBES, Boekhandel te Velp bij Arnhem.

Hulponderwijzer

wordt gevraagd aan de Christelijke School
te Lemmer, Salarij f 550. Cursus hoofd-
acte. Adres den Hoofdonderwijzer
(4413) H. VAN DEHN.

Eene Burgerdochter, 27 jaar oud, van
den P. G., zoekt tegen Augustus of later
een dienst als

MEID-HUISHOUDSTER,

thans als zoodanig werkzaam. Goede getui-
genissen staan ten dienste. Brieven franco,
lett. U. U., bij den Boekhandelaar A. BRINK-
MAN, te Gouda. (4430)

Ouders of Voogden.

Een Onderwijzer eener Chr. School te
Arnhem, vraagt tegen 1 Sept. of later 2
à 4 KOSTLERLINGEN. Een Chr. op-
voeding, benevens hulp bij de lessen en
nauwkeurig en streng toezicht op de studie
worden verzekerd.

Belanghebbenden adresseeren zich, onder
No. 143, aan den Boekhandelaar H. B.
BREIJER, te Arnhem of aan den onder-
geteekenden,

Onderwijzer der Chr. School,
C. RUBEN.
Bergstraat, Arnhem.

In een Christelijk Gesticht

te AMSTERDAM, wordt verlangd een er-
varen KEUKENMOEDER, tevens geschikt
om meisjes voor de Keuken te bekwamen.
Sollicitanten moeten zijn lidmaat der ge-
meente en van goed en zedelijk gedrag.
Brieven, lett. C. H., bij den Boekhandelaar
F. W. EGELING, Singel 498, bij het
Koningsplein, alhier. (4428)

Tegen 1°. Augustus wordt gevraagd in
een klein gezin ten platte lande in den
omtrek van Haarlem,

eene flinke Dienstbode,

die goed kan koken en werken, tegen flink
loon. Zonder goede getuigen onnoodig zich
aan te melden. Brieven franco, onder lett.
K. H., Bureau van dit blad. (4431)

VACANTIE.

Tegen vergoeding van f 25 's weeks be-
staat er eene gunstige gelegenheid voor
jongens van goeden huize, P. G., om hunne
vacantie door te brengen op een schoon
dorp met prachtige omstreken, onder be-
hoorlijk toezicht.

Nadere inlichtingen worden verstrekt op
frc. aanvraag, lett. K. J., Bureau van dit blad.

Bede om Hulp.

Eene zwakke vrouw, die door voortda-
rende mishandeling en meer zeer treurige
omstandigheden genoodzaakt is haren man
te verlaten, behoeft dringend ondersteuning,
waar zij met hare twee onmondige kinderen
van alles beroofd is.

Wie helpt, om in dezen kommersvullen
toestand eenige verbetering aan te brengen?
Ongeveer f 150 zal nog noodig zijn om
gedurende één jaar in de behoeften der
vrouw en van hare twee kinderen te voor-
zien. Ondergeteekenden zijn gaarne bereid
inlichtingen te verstrekken en liefdegaven
te ontvangen.

Dr. M. D. DEELEMAN,
Hugo de Grootstraat 115.
H. C. VOORHOEVE J.A.Cz.,
Glabbeek 17.
Rotterdam, 12 Juni 1884. (4418)

Doortijdelijke afwezigheid van Dr. DEE-
LEMAN worden de giften uitsluitend in-
gewacht bij H. C. VOORHOEVE J.A.Cz.,
Glabbeek 17.

GEBrS. DEN HOUTER, Kaashandelaars, LEIDEN.

In de Abshaubbins of Anti-Rhumatische Watten

is het redmiddel voor rhumatische lijders
gevonden. Een ieder beproeve deze bewide wat-
ten met lichte of ernstige pijnen, welke door
koude zijn ontstaan, en men zal zeer spoedig
de heilsame uitwerking ondervinden. Elk
pakje met gebruiksaanwijzing kost slechts
30 ct., waarmede men zich kan overtuigen
en zich tevens van eene of andere lastige
pijn ontdoen.

Hoofddepot te Delft bij A. BREET-
VELT A. ca verder verkrijgbaar bij:
H. J. Renken Jr. N. Z. M. Loosen, Klundert.
Voorburgwal 4. Mol. Wed. Bosman, Gouda.
steeg, Amsterdam T. P. v. d. Bergh & Zonen,
A. W. Schade & Zonen, Heiligeweg, Utrecht.
id., Leidschestraat, in J. J. Groenhuizen & Co.
de Vrijt, Meurs & Co., Rapenburg, A. H. Blanke & Co., Ca-
sterdam, Amsterdam.

Christiana Annegarn, id., Mol. Wed. Fische & Har-
dewijk, Paleisstr. hoek Singel.
de Barbanson, N. Diep, W. F. Stierhout, Tiel.
Wiebols, Purmerend, F. Dierkes, Wageningen.
H. Meijer, Haarlem, W. J. Willems, Nijme-
gen.
N. J. Sanders, Leiden, F. A. Stroetman, Arnhem.
Iscrief & Zonen, 's-Hage, W. D. Weiefelt, Zutphen.
Gez. Willems, Schiedam, Wed. J. Pondman, Kam-
per.
J. H. Keller & Zoon, Rotterdam, Ges. Weghuis, Zwolle.
M. Cloos, Friessche Apo- E. Lakke, Meppel.
theek, Hoofdstee, id. Wed. J. A. v. d. Wijk
N. A. Stempels, Dordr. Asen
W. Fagginger Auer, Mid- Feldbrugge, Groningen.
delburg, J. L. Trombrek, Franeker.
D. Hildernisse, Goes, Gebr. Markus, Leeuwar-
J. Smits, Zierikzee, den.
Mej. P. Jaansen, Hulst.
Van de Goorbergh, Breda.

FRIESCHE KAAS!!!

Vraagt Prijscourant bij
S. B. JELLEMA,
(4412) Offingawier bij Sneek.

PILLEN HOLLOWAY

De meest gesochte geneesmiddelen in
geheel de wereld.

De Pillen (de beste medicijn tot zuive-
ring en herstelling van het bloed) worden
in weinig tijds de verstoringen van maag,
lever en ingewanden weg; zij zijn onwaar-
derbaar in alle gevallen van Dysenterie,
en als huismiddel worden zij door geen an-
der overtroffen.

ZALF HOLLOWAY

De Zalf is het non-plus-ultra der ge-
neesmiddelen tegen alle ziekten, wonden en
zweren, zelfs wanneer die verouderd zijn;
en in welken vorm ook zich de ziekten der
huid voordoen, hoe hardnekkig ze ook zijn,
zij verdwijnen door de balsemachtige en
geneesende hoedanigheden van deze zalf. In
een woord, voor alle nitwendig gebruik i.
deselwe onovertroffen.

Bij deze voortreffelijke geneesmiddelen
heeft men gebruiksaanwijzingen in alle talen,
terwijl zij bij de voornaamste apothekers,
te verkrijgen zijn. Voor den verkoop in het
groot adresseere men zich aan den eigenaar,
professor Holloway, 78 New Oxford Street,
London. (4416)

Maatschappij tot Expl. van het Bible-Hôtel

TE AMSTERDAM

Goedgekeurd bij Kon. Besluit van 13 Mei 1884, No. 25.
Directeur: W. P. WERKER, te Amsterdam.

MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL:

groot f 375,000.—

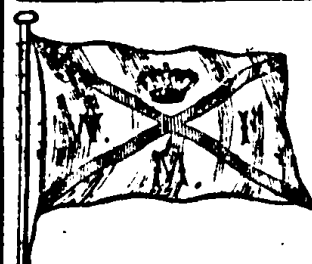
verdeeld in 375 Aandeelen, ieder groot Duizend Gulden.

De INSCRIFING op 250 Aandeelen tot den pari-koers is opengesteld op
VRIJDAG den 20sten JUNI 1884, van des morgens 10 uur tot des namiddags
4 uur, ten Kantore van de Heeren

VAN LEUVENICH WILLINK & Co., te Amsterdam,

alwaar Prospectussen, Statuten, Inscriptiebiljetten en nadere inlichtingen ver-
krijgbaar zijn. (4419)

AMSTERDAM, 19 Juni 1884.

KONINKLIJKE West-Indische Maildienst.

Maandelijksche directe Stoomvaart op Paramaribo, Demerary, Trinidad, Cu-
ragao, Porto Cabello en Laguayra, met de 1e klasse Stoomschepen, genaamd:

„Oranje-Nassau,” Kapitein W. J. C. TEN HARMSSEN.
„Prins Willem I,” O. RADEMAKER.
„Prins Maurits,” H. SLUTTER.

Ieder groot 1250 tonnen met Machines van 750 P. K.

GEKLASSIFICEERD bij de Nederl. Vereeniging van Assurdeuren A. 1.
bij Bureau Varitas 's. 1. 1. *
bij Lloyd's 10 A. special Survey.

Vaste vertrekdag van Amsterdam den 13den van elke maand.

Het Stoomschip: Oranje-Nassau, Kapt. W. J. C. TEN HARMSSEN.

VERTREKT 12 JULI 1884.

Adres voor passage aan het Kantoor der Directie Geldersche Kade 22.

Adres voor lading en pakketdienst bij de Cargatoors HOYMAN & SCHUUR-
MAN en VAN LEEUWEN, DE KUIPER & TUSSCHENBROEK en voor Curaçao
alleen bij den Cargaloer E. WINDHOUVEL, allen te Amsterdam, terwijl goederen
voor den Pakketdienst ook worden aangenomen door de firma VAN GEND & LOOS.
Laatste laadag te Amsterdam drie dagen vóór het vertrek.
De stoomschepen vertrekken te 10 uur 's morgens. (4428)

Uitgaaf van G. F. CALLENBACH, te
Nijkerk:

EEN DAG VAN ROUW,

OR

10 JULI 1584

aan de kinderen onzes volks in herinnering
gebracht door

Z. J. KONING.

Met fraai geill. omslag en gekl. plaatje.

Prijs 15 Ct.; 25 Ex. f 3.25; 100 Ex. f 10.

Door »De Standaard», »De Christ.
Schoolbode», »Het Noorden» en »De
Sprokkelaar», werd dit boekje gunstig
beoordeeld.

Ter kennismaking wordt dit boekje gaarne
door den uitgever op zicht gezonden.

Het is voorhanden bij de meeste Boek-
handelaren. (4414)

DEKKLEEDEN.

Te Huur en Te Koop

bij

F. ZELLINGA,
Prins-Hendrikade, 109, Amsterdam. (4280)

WANDGEDIERTE.

HUIZEN, SCHEPEN, MEUBELN enz.
worden tegen zeer billijke conditiën en
met garantie GEZUIVERD door

NIEHORSTER & Co.,

Zuiveraars van Gebouwen en Schepen.
Daniël Stalpertstraat No. 8, Amsterdam.

Nederl. Vruchtensap-Fabriek,

ALFEN ad. RIJN.

FABRIEK VAN:

Bessensap, Frambozensap,

BRAMENSAP.

Roode- en Witte Bessenwijn.

Frambozen- en Citroenlimonade.

Diverse Strophen en Geleiden.

Prijscouranten en Monsters steeds

vervaardigbaar.

Wed. C. ROK & ZOON J. DE PIJPER,

(4284) Hofleveranciers.

G. & J. COOL,

Fabrikanten van Marmeren Schoorsteenmantels.

MAGAZIJNEN:

AMSTERDAM, ROTTERDAM, NIJMEGEN,

Bloemgracht 71 en 77. Nieuwland 1. Van Herchemstraat 20.

Steeds groote keus. Dadelijk afleverbaar.

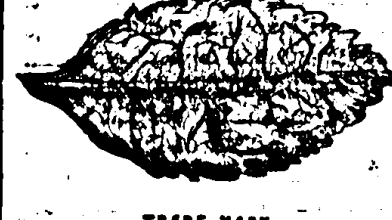
DEGELIJKE GULDENS POSTPAKKETTEN, VAN DUBBELE WAARDE.

Alom franco, na ontvangst van EEN GULDEN: 50 vel best wit commercieel
geruit Postpapier, 50 persende Enveloppen, 1 mooi nickel Dooze met beste Stalen
Pennen, 1 mooie Penholder, 1 best Potlood met nickel Puntbewaarder, 1 mooi
groot Zak-Schrijfbok, 1 flacon blauwe Salon-Inkt, 1 flacon Schakellijm met
Kwastje, 2 stukken Brievenlak, 1 mooi Prentenboekje, een Becalcomanieboekje,
voor de Kinderen.

Verder bevindt zich in ieder Pakket nog iets verrassends Cadeau, geen bono,
maar reeds er bij gepakt.

3 Pakketten worden ook verzonden voor f 3.— onder rembours.

A. H. VAN DAM, Boekh, Culemborg.

E. BRANDSMA, AMSTERDAM.

In het bijzonder wordt de aandacht gevestigd op:

SOUCHON THEE à f 1.30 per 5 Ons.

VOOR HOMEOPATHEN.

De homeopathische KOFFIE van Doctor
WILLMAR SCHWABE, Leipzig, scheikun-
dig onderzocht en aanbevolen door doctor
HAHNEMANN, is het beste surrogaat dat
de Java Koffie kan vervangen.

Te bekomen in pakjes van 4 ons à 22½
cents bij J. H. M. STEPHAN, 29 Maurits-
straat, Rotterdam. Verzendingen niet min-
der dan 5 pak, gelijk 2 Kilo. (4429)

Het Meesterwerk der Nederlandsche
Auteurs.

De Delftsche Wonderdokter,

van TOUSSAINT,
voor een Daalder.

Het beroemde en schoonste Boek van
Mevrouw BOSBOOM—TOUSSAINT. Het
meesterwerk van taal en stijl van zoo hooge
historische waarde. Wij, die dit beroemde
Boek thans voor den spotprijs van f 1.50
aanbieden in een keurigen Prachtband ge-
bonden, kunnen geen woorden genoeg vin-
den om dit werk aan onze landgenooten
te recomanderen en zouden zeker een
zot figuur maken als we meer zouden op-
sommen van dit werk, waarvan de geheele
Nederlandsche pers met zulk een grooten
lof melding maakte. Wij kunnen alleen
hier zeggen, dat dit reeds een derde druk
is; de eerste kostte f 9.50. Dit meesterwerk
van onze eerste Nederlandsche Schrijfsters
en Schrijvers, De Delftsche Wonder-
dokter van TOUSSAINT, in keurigen
Prachtband, voor f 1.50; en ieder die dit
Prachtwerk bij ons koopt zal volmondig
bekennen: ik heb nooit mooier, degelijker,
fraaijer werk gelezen dan dit Boek; is dit
niet zoo, geven wij gaarne het geld terug.
Wij leveren De Delftsche Wonderdokter
van B.—TOUSSAINT, zeer fraai in Pracht-
band, franco overal heen tegen zending
van een Postwissel à f 1.50, alleen dade-
lijk aan ons adres. Op den Postwissel te
vermelden: Wonderdokter. Alleen bij GEBR.
COHEN, Magazijn van Goedkope Boeken,
te Arnhem of te Nijmegen.

Heden verschijnt aan de Drukkerij der
Weesinrichting te Nijmegen:

Een prachtige Gedenkplaat,

op den gedenkwaardigen herinneringsdag van
10 Juli 1584, die de geschiedenis van
Prins Willem I in onderscheidene perio-
den van zijn leven te aanschouwen geeft.

In het midden het Portret van den groo-
ten Zwijger, met een lauwerkranen omgeven,
waaron een rouw- en Oranjelint zijn ge-
wekkend. — Daarachter de 4 bekende vaan-
dels. — Boven de kroon, die het portret
dekt, ziet men in 't verscheid de grafmonu-
menten te Delft. — Onder de verscheidene
»Je Maintiendrai» en »Savvis tranquillius in
undis» het tafereel van den moordanslag
door Bathazar Gerards; daarnaast het ver-
bandleggen na den aanslag door Jean Jan-
regui in 1582. — Aan den anderen kant
er naast: de Prins door zijn hondje gered
op den weg naar Nivelles 1572, enz. enz.
Het geheel is niet uitgevoerd door de
Hofithografen TRESLING & Co., te Am-
sterdam.

Prijs in kleuren gedrukt f 1.50.

Als geschenk voor Zondagsscholen en
Christelijke scholen hebben wij ook een
uitgaaf in 't zwart laten vervaardigen, waar-
van de prijs is 20 Cent; bij honderd-
tallen f 15.—

Verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren en
bij den Uitgever

(4417) P. J. MILBORN.

In 2 fijne Prachtbanden sl. f 2.50.

Compleete Dichtwerken van DA COSTA.

De Geschiedenis der Letterkunde getuigt
van DA COSTA: Hij was in merr en ge-
beente »dichter», hij was »een koning onder
de dichters van zijn tijd». Zijne gedichten
vorderen nadenken en inspanning van wege
den grooten, den overvloeienden rijkdom
van gedachten, van wege de stoute over-
gangen en de schitterende beelden. Men
staet verstomd over die pracht. Met aan-
bidding en vereering zeggen zijne bewon-
dersaars: »DA COSTA slaat vonken uit ij»,
zijn potzie leeft haar eigen leven, spreekt
haar eigen taal, bekoort door haar niet
gevolgd en onnavolgbaar schoon». Er is in
de poëzie van DA COSTA iets verhevens
en stouts, iets wilds, krachtig en bezielends.
Het dichtgenie van DA COSTA is te ver-
geten bij de plant, door hooger hand be-
stierd, welig groeiende, bevrucht met edele
vruchten.

Wacht hij eenigen tijd rust, zingt men
hem toe: »Doe hart en ziel in heilige andrift
gloeien! Verbaas, sleep weg, en wees DA
COSTA weer!»

Heersch en beziel! is het thema waarop
men aandringt bij zijn leven, het zijn wo-
orden, die na zijn dood over zijn krachtvolle,
van Oosterschen gloed tintelende dichttafe-
reelen herhaald worden. De buitengewone
spotprijs van slechts f 2.50 voor de Com-
plete Dichtwerken van DA COSTA, in 2
heerlijke prachtbanden, met fraai portret
en levensbeschrijving door HASEBROEK, is
in 't oogvallend goedkoop en dient duizen-
den te bewegen, DA COSTA's dichterschat
aan te schaffen. De verzending geschiedt
franco overal heen op ontvangst van een
postwissel f 2.50, waarop staat: »Da Costa,
in 2 Prachtbanden», alleen en uitsluitend
door Gebr. E. & M. COHEN, Magazijnen
van Goedkope Boeken, te Arnhem en te
Nijmegen.

GEDRUKT TER KON. NEDERL. STOOMDRUKKERIJ
WARMBOUTSTRAAT 106, AMSTERDAM.